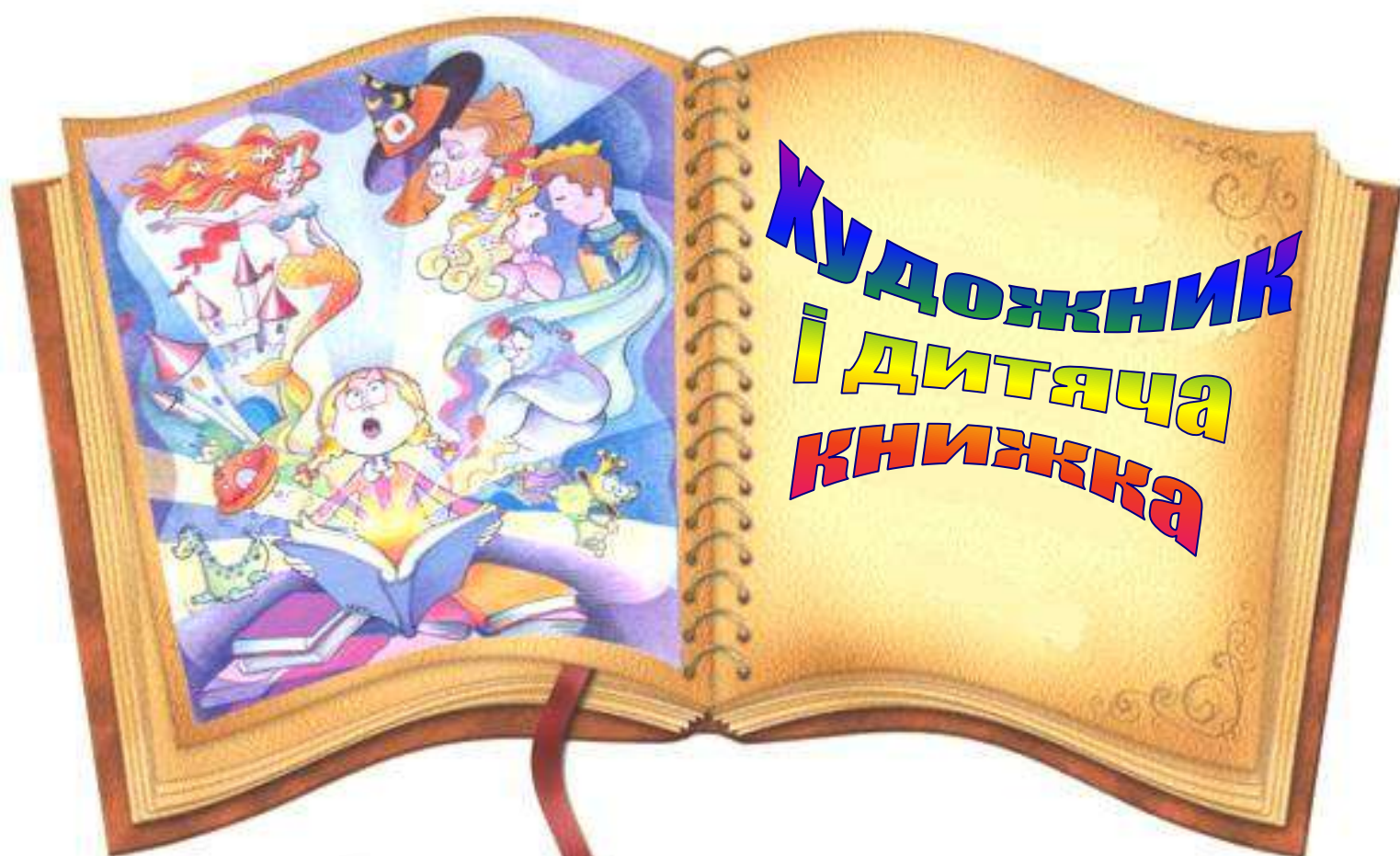

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації

Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Художники-ілюстратори -
ювіляри 2017 року

Біобібліографічний список

Миколаїв
2017

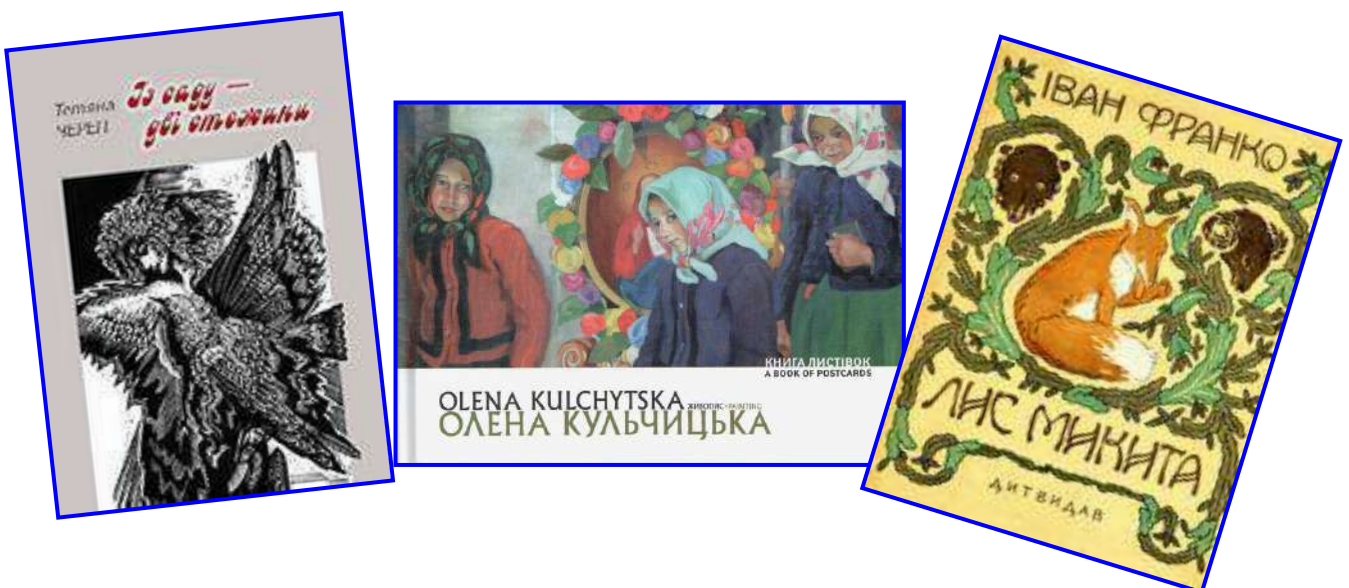

91.9:85
X98

Укладач **В. Є. Щербак**
Редактор **О. К. Карпенко**
Відповідальний за випуск **Т. А. Жайворонок**

Художник і дитяча книга: біобібліограф. список / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна; уклад. В. Є. Щербак. – Миколаїв : 2017. – С. 45

У біобібліографічному списку представлені книги, періодичні видання, інтернет-ресурси, присвячені життю та творчості українських художників-ілюстраторів, ювілей яких відмічається у 2017 році. Список складено на основі джерельної бази Миколаївської обласної бібліотеки для дітей та ресурсів Інтернет.

Шановні друзі!

Запрошуємо вас поринути у різнобарвний, яскравий світ дитячої книги та ілюстрації разом з українськими художниками-ілюстраторами ювілярами 2017 року. Свою творчість вони частково чи повністю присвятили ілюструванню книжок для дітей та підлітків. Їх малюнки допомагають нам краще зрозуміти зміст книжки, уявити її героїв, їх зовнішність, характери, вчинки, обставини, в яких вони живуть. На сторінках книжок оживають герої творів Ганса Крістіана Андерсена, Олександра Пушкіна, Миколи Гоголя, Шарля Перро, Івана Франка, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Астрід Ліндгрен та персонажі багатьох українських та зарубіжних казок. Розглядаючи гарно ілюстровані книги, ви разом з героями складаєте безліч фантастичних та казкових історій, занурюєтесь в окремих світ, де панує палітра різнобарвних кольорів.

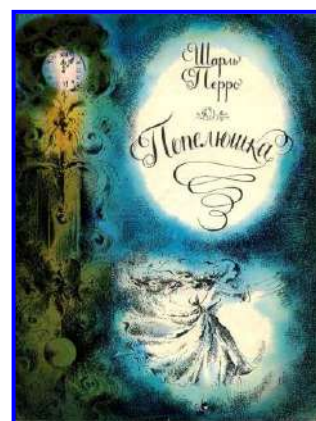
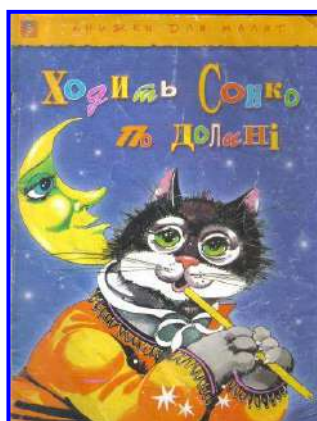
Створити яскраві, якісні ілюстрації до казок, літературних творів – справа не з легких, але чарівна сила художників-ілюстраторів робить неможливе. Перш за все, вона прищеплює нам любов до книжки, розвиває інтерес до читання. Кожен художник малює по-різному, але завжди малюнок відповідає тексту, який ви читаєте. То хто ж ті художники – автори найулюбленіших чудових ілюстрацій, які не одне покоління дітей полюбило за їх яскраві образи, чудові візерунки, в яких вони зуміли захопити дітей ігровими, живими композиціями, поетичністю фантазій і яскравою декоративністю малюнка. Познайомитися з ними вам допоможе список «Художник і дитяча книга», який підготували працівники бібліотеки.

У біобібліографічному списку представлені книги, періодичні видання, інтернет-ресурси, присвячені життю та творчості українських художників-ілюстраторів. Матеріал подано в алфавіті персон і розміщено за розділами:

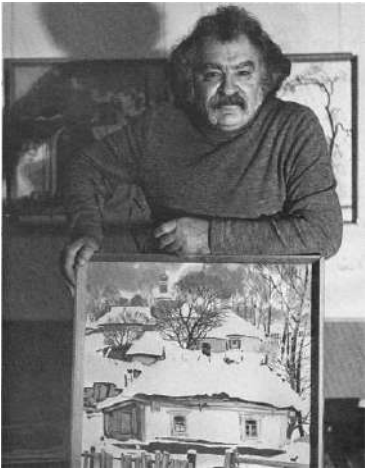
- ◆ Книги, ілюстровані художником;
- ◆ Література про життя і творчість;
- ◆ Інтернет-ресурси.

У межах розділу матеріал подано за алфавітом прізвищ авторів та назв публікацій.

Список складено на основі джерельної бази Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. О. Лягіна, на вичерпну повноту список не претендує.

Адамович Сергій Тадейович - графік, живописець (1922 – 1998)

Сергій Тадейович Адамович народився 2 квітня 1922 року у селищі Рубіжне (тепер у складі м. Лисичанськ Луганської області), в родині робітника склозаводу «Пролетарій». Там пройшло і дитинство майбутнього художника. Після закінчення 7 класу середньої школи №5 вступив до Луганського художнього училища. Вчителі відзначали здатність Сергія Тадейовича до малювання і рекомендували його в школу при Ленінградській академії мистецтв. Він успішно почав навчання в цьому престижному закладі, проте воно було перервано Другою світовою війною. Сергію Тадейовичу довелося повернутися в Лисичанськ, де він влаштувався працювати на завод «Пролетарій». Але і там довелося працювати недовго: вже восени 1941 року він був відправлений на фронт. Спочатку воював на Західному фронті, потім потрапив на Південно-Західний і Прибалтійський. Отримавши важке поранення, став інвалідом.

Саме в той час, щоб відволіктися від військових буднів, Адамович став писати картини. І вже у 1944 році провів першу персональну виставку в м. Самарканді (Узбекистан).

Після закінчення війни Сергій Тадейович вирішив продовжити освіту і вступив до Київського художнього інституту, (майстерня О.Шовкуненка). Свою дипломну роботу він присвятив своєму краю, написавши картину «Ранок у Донбасі» (1950).

Працював у галузі книжкової та станкової графіки, досягнувши у цій сфері вражаючих успіхів. Ілюстрував твори І. Франка, М. Вовчка, О. Кобилянської, М. Коцюбинського, М. Гоголя, М. Стельмаха.

Основні твори: «Данило Галицький» (1953), серія «Африка буде вільною» (1961), «Дорогами війни» (1964), «Урожай кукурудзи» (1984), «Морозний день» (1985), «Вечоріє. Карпати» (1986), «Козацькі вежі» (1989-91), «Гребля», «Хата в селі Вишкове» (усі 1990). Ілюстрації до книжок: Л. Толстой «Казачки» (1950), І. Франко «Борислав сміється» (1952), М. Коцюбинський «Фата моргана» (1953) М. Бажан «Гонець» (1954), Ф. Достоєвський «Злочин і кара» (1958), М. Вовчок «Горпина» (1958), М. Вовчок «Маруся» (1959), Н. Гоголь «Вечери на хуторі біля Диканьки» (1961), М. Вовчок «Козачка» (збірка оповідань) (1965), М. Шолохов «Доля людини» (1968), О.Кобилянська «Земля» (1971) М. Шолохов «Вони воювали за Батьківщину» (1973), Жан Гріва «Любов і ненависть» (1975), М. Черемшина «Твори» (1978), М. Вовчок «Інститутка» (1979)

Ілюстрації принесли визнання Сергію Тадейовичу. Його твори можна було побачити більше ніж на п'ятидесяти міжнародних виставках у Москві, Києві, Ризі, Варшаві. Крім того, організовувалися пересувні виставки по містах України.

Твори художника відзначаються оригінальністю виконання, композиції, філософським змістом. Зберігаються в Національному художньому музеї та інших музеях України, а також за кордоном (США, Канада, РФ та ін.).

Адамович С. Т. - Заслужений діяч мистецтв УРСР (1985), удостоєний звання «Почесний громадянин Лисичанська» (1976), нагороджений «Золотою медаллю ВДНГ».

Член Спілки художників України з 1950 року.

Помер 12 січня 1998 року у Києві.

Книги, ілюстровані художником

Вовчок М. Маруся : оповідання / М. Вовчок ; худож. **С. Т. Адамович**. – Київ : Дитвидав УРСР, 1959. – 99 с. : іл.

Кобилянська О. Ю. Людина : повісті, оповідання / О. Кобилянська ; упоряд. передм. і приміт. В. Ф. Погребенника; обкл. В. І. Касіяна; фронтоспіс **С. Т. Адамовича**. – Київ : Веселка, 2000. – 350 с. : іл. – (Шкільна б-ка).

Кобилянська О. Ю. Людина : повісті, оповідання / О. Кобилянська ; упоряд. передм. і приміт. В. Ф. Погребенника; обкл. В. І. Касіяна; фронтоспіс **С. Т. Адамовича**. – Київ : Веселка, 2001. – 350 с. : іл. – (Шкільна б-ка).

Черемшина М. Твори / М. Черемшина ; худож. **С. Т. Адамович**. – Київ : Дніпро, 1977. – 327 с. : іл.

Література про життя і творчість

Адамович Сергій Тадейович // Шевченківський словник : у 2-х т. Т. 1. А-МОЛ. – Київ : 1978. – С. 25.

Адамовичі // Мистецтво України : біограф. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 9.

Блюміна І. М. Адамович Сергій Тадейович / І. М. Блюміна // Енциклопедія сучасної України. Т. 1 : А. – Київ : 2001. – С. 177.

Інтернет – ресурси

Адамович Сергій Тадейович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=42634. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Адамович Сергій Тадейович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Адамович_Сергій_Тадейович/. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Адамович, Сергей Фадеевич [Електронний ресурс] // Википедия : свободная энциклопедия [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу:

https://ru.wikipedia.org/wiki/Адамович,_Сергей_Фадеевич. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Ілюстрації Сергія Адамовича до повісті О. Кобилянської «Земля» [Електронний ресурс] // Роман Свередюк : [офіційний сайт, блог та архів]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://sverediuk.com.ua/ilyustratsiyi-sergiya-adamovicha-do-povisti-o-kobilyanskoyi-zemlya/>. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Сергій Адамович: 1922-1998 [Електронний ресурс] // Бібліотека українського мистецтва : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://uartlib.org/ukrayinski-hudozhniki/adamovych-sergij/>. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Як художник з Донбасу Сергій Адамович ілюстрував книги українських класиків : [Електронний ресурс] // СНІП : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://snip.net.ua/20160402/yak-hudozhnyk-z-donbasu-sergij-adamovych-ilyustruvav-knygy-ukrayinskyh-klasykiv/>. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Андрійчук Михайло Омелянович **художник-графік** **(Народився 1927 р.)**

Народився Михайло Омелянович 12 листопада 1927 року в селі Нехворощ, Житомирської області у багатодітній селянській родині. Малювати почав ще в дитинстві, але у невеличкому селі, де народився, професійно розвивати талант було ніде. Доля послала йому першого вчителя – майстра церковного розпису з Бердичева, до якого, будучи школярем, він пішов помічником, розписувати сільську церкву.

Після визволення села у 1943 році, у 16 років пішов до школи, у сьомий клас, а вже у 17 років його забрали до армії, де він, як не дивно, розвинув свої художні здібності. Надсилаючи листи додому, старанно підбирав не тільки теплі слова, а й малюнки. Кожен його лист — витвір мистецтва з цікавими ілюстраціями: поштовими голубами, квітковими орнаментами. Згодом доля закинула його у Владивосток, де він працював докером. Трудився по 12 годин на добу: вантажив борошно, цукор, цемент, але єдиною втіхою у дні важкої роботи залишалося малювання.

У 1951-1956 роках навчався в Одеському художньому училищі, спершу на скульптурному відділенні, а потім перейшов на живопис. Студентське життя було успішним, училище закінчив з відзнакою. Це допомогло при вступі на відділення графіки Київського художнього інституту (майстерня станкової графіки О. Пащенко та І. Селіванова), який закінчив у 1962 році.

У 1960 р. працював керівником образотворчої студії для дорослих і викладачем дитячої художньої школи при картинній галереї ім. Айвазовського у Феодосії. Від 1962 року працює на Хмельницькому художньо-виробничому комбінаті: член художньої ради, голова художньої ради, головний художник. Від 2002 року – доцент Хмельницького національного університету.

У своїх полотнах мовою фарб і кольорів з особливою любов'ю він оспівує поезію Т. Шевченка, Лесі Українки, П. Тичини, інших українських поетів. Художньо-графічні листи до поезій Т. Г. Шевченка «А ти, всевидяще око...», «Якби зустрілися ми знову», «Катерина», «І сниться їй той син Іван...», «Моє ти диво! Моя ти доле, чорноброва!» та багато інших робіт, створених у 80-ті роки – це своєрідне прочитання Великого Кобзаря. Шевченківська тематика в творчості художника займає особливе місце.

Михайло Омелянович – чудовий портретист. Його колекція налічує десятки портретів видатних людей: Т. Шевченка, А. Ахматової, В. Заремби, Лесі Українки, колег-художників, композиторів, артистів, простих сільських трударів, друзів, родичів, автопортрети. Виконані в різних техніках, вони не лише фіксують схожість, але й передають характер образу, його внутрішній світ.

Як прекрасний рисувальник, він неодноразово ілюстрував адресовані дітям книжки подільських письменників: «Казка про хоробрих з найхоробріших», «Маленька хрестоматія» М. Магери; «Чия хатка кра! – кра! – краща» В. Кравчука; «Ми живемо в Україні» Г. Храпача та інші. Малюнки до книжок надзвичайно щирі, прості, але настільки емоційні та образні, що передають не лише сюжет, а й почуття героїв, їх переживання, виражають характери, вселяють у маленького читача перші поняття про добро і зло.

Творам художника притаманна висока майстерність, неординарність, філософська глибина. Своїми роботами він розробив і утвердив сучасний український стиль кольорової графіки на основі творчого переосмислення традиційного. Основні роботи майстра - це серії графічних творів – «Доярки» (1962), «Трударі Поділля» (1970), «Мої земляки» (1976), «Сільські торжества» (1979), «108 вад людських» (1997); літографії «Літо» (1962), «Гаряча пора» (1962), «А ти, всевидяще око...» (1963), «Воля незламна» (1964), «Побратими» (1979), «Подолянки» (1980); серії композицій: портрети трударів села (1985), твори за мотивами поезій Т. Шевченка (1990); монументально-декоративне панно та портрети письменників і педагогів у інтер'єрах Хмельницької обласної бібліотеки для юнацтва (1970–80); рельєф «Юні герої Поділля» в інтер'єрі читальної зали Хмельницької обласної бібліотеки для дітей ім. Т. Шевченка (1986).

Андрійчук М. О. - учасник республіканських та всесоюзних виставок. Персональні виставки відбулися: Хмельницький – 1977, 1995, 1998, 2006 р.; Чернівці – 1978 р., Кам'янець-Подільський – 1979 р., Київ – 1982 р., м. Нетішин Славутського р-ну Хмельницької обл. – 1998 р. Його твори зберігаються у Бердянському, Горлівському та Запорізькому художніх музеях, Донецькій картинній галереї, Запорізькому краєзнавчому музеї, Києво-Печерському національному історико-культурному заповіднику, Київському літературно-меморіальному музеї Лесі Українки та ін.

У 2007 році за підсумками щорічного конкурсу «У сяйві вічної краси душа рідного міста» (Хмельницький) митець здобув перше місце у номінації «Графіка»,

Лауреат Хмельницької обласної премії ім. Т. Г. Шевченка (1992), Хмельницької обласної премії ім. В. Розвадовського (1997) та Хмельницької міської премії ім. Б. Хмельницького (2002).

Заслужений художник України (1987).

Член Національної спілки художників України з 1964 року.

Книги, ілюстровані художником

Магера М. Н. Вибрані твори : оповідання, казки і повісті / М. Н. Магера ; худож. **М. О. Андрійчук**. – Хмельницький : Поділля, 1998. – 376 с. : іл.

Магера М. Н. Маленька хрестоматія : на допомогу учням і вчителям / М. Н. Магера ; худож. **М. О. Андрійчук**. – Хмельницький, 1999. – 64 с. : іл.

Література про життя і творчість

Андрійчук Михайло Омелянович // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 20.

Андрійчук Михайло Омелянович // Українські радянські художники : довідник. Київ, 1972. – С. 11.

Голунський В. М. Андрійчук Михайло Омелянович / В. М. Голунський // Енциклопедія Сучасної України. Т. 1 : А. – Київ, 2001. – С. 497-498.

Інтернет – ресурси

Андрійчук Михайло Омелянович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Андрійчук_Михайло_Омелянович. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Андрійчук Михайло Омелянович [Електронний ресурс] // Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://odb.km.ua/?dep=1&dep_up=358&dep_cur=359/ – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Андрійчук Михайло Омелянович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=44225. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Визначна особистість. Михайло Андрійчук - заслужений художник України - презентував фотоальбом «Лінії Долі» [Електронний ресурс] // Ексклюзив : Хмельницький телеканал : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://excl.com.ua/news/2016/11/23/13195/vyznachna_osobystist_myhajlo_andrijchuk_-_zasluzhenyj_hudozhnyk_ukrajiny_-_prezentuvav_fotoalbom_liniji_doli. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Жужа К. На відкритті персональної виставки 89-річний Михайло Андрійчук читав вірші і пригощав гостей яблуками : художник представив авторський погляд на Кобзаря [Електронний ресурс] : [відкриття виставки художника «Шевченків світ в буянні фарб, сплетіннях ліній»] / К. Жужа // Ye.ua : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://ye.ua/news/news_23854.html. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Митець, учитель, людинолюб : біобібліографічна довідка для користувачів-учнів 5-9 класів : до 85-річчя від дня народження заслуженого художника України М.О. Андрійчука [Електронний ресурс] // Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://odb.km.ua/?dep=1&dep_up=563&dep_cur=1063. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Одкровення Михайла Андрійчука [Електронний ресурс] // Проскурів : газета Хмельницької міської ради : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://proskuriv.info/index.php/2010-12-20-09-11-47/2718-2013-02-08-11-25-09>. – Дата звернення: 06.03. 2017. – Назва з екрана.

Гавриленко Григорій Іванович **графік, живописець** **(1927 – 1984)**

Григорій Іванович Гавриленко народився 8 липня 1927 року у селі Холопкове (тепер Перемога) Сумської області у селянській багатодітній сім'ї. Малювати почав ще в дитинстві.

З 1945 по 1949 роки навчався у Київській художній школі. Після закінчення художньої школи відразу вступив до Київського державного художнього інституту на графічний факультет (майстерня І. Плещинського), який закінчив у 1955 році.

Працював у галузі станкової та книжкової графіки, живопису.

Творчий процес Григорія Івановича характерний великими графічними та живописними серіями та циклами, у яких він звертався до пластичної інтерпретації невеликої кількості тем та мотивів. Був майстром ефектної картини – малював прості краєвиди, дерева, створював портрети, переважно жіночі, які систематизовував в серії або цикли. На основі подібних циклів-досліджень були створені твори, які художник вважав програмними: «Дві жінки серед природи» (1965-1966), «Образ дівчини» (1967), «Пляж» (1967-1969), «Триптих» (1982),

Гавриленко не надавав переваги певній художній техніці, із однаковим натхненням працював олівцями, тушшю, пером, аквареллю, пастеллю, темперою та олією. Особливе місце у спадку майстра займає малюнок, представлений практично в усіх його техніках і видах: від швидкої замальовки і композиційного ескізу до лаконічного малюнка-формули. Як художник книги, оформив і проілюстрував понад 30 видань. Серед них - проза і поезія, класика та авангард. Це: «В їжаковім вітряку» М. Стельмаха (1956), «Казка про Івана Голика» Л. Первомайського (1958), «Діти Італії» (1958), «Чіпка» П. Мирного (1961), «Світ навчає розуму» С. Ковальова (1962), «Кобзар» Т. Шевченка (1963), «Витязь у тигровій шкурі» Ш. Руставелі (1966), «Доробок» М. Бажана (1979), «Лірика» О. Пушкіна (1987). Серії – за мотивами поеми «Катерина» Т. Шевченка (1964), «Сюїта, навіяна лірикою О. Пушкіна» (1973);

обкладинка до кн. «Vita nova» А. Данте (1965); «Без назви» (1963), «Така її доля» (1964), «Над Дніпром біля Києва» (1981), «Седнів» (1981), «Північний Кавказ» (1984).

Григорій Іванович – один із найяскравіших і водночас найоригінальніших митців, сміливий і вимогливий до себе експериментатор, справжній реформатор, який багато працював для книги. В історії української графіки Гавриленко займає настільки особливе місце, власну нішу, що його твори важко порівнювати з роботами інших майстрів.

Починаючи з 1955 року, брав участь у республіканських, всесоюзних і зарубіжних виставках книги, малюнка, акварелі, живопису. Персональні виставки художника відбулися у Києві (1974 (прижиттєва), 1985, 1990, 1992, 1994, 1996 рр.)

Член Спілки художників України з 1960 року.

Помер 23 лютого 1984 року.

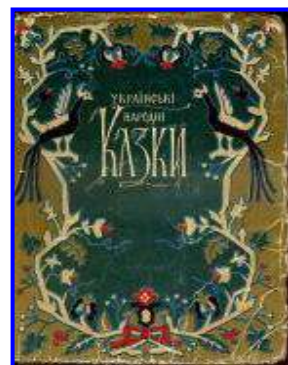
Книги, ілюстровані художником

Гуцало Є. П. У лелечому селі : оповідання / Є. П. Гуцало ; худож. *Г. Гавриленко*. – Київ : Веселка, 1969. – 210 с. : іл.

Мирний П. Чіпка / П. Мирний ; худож. *Г. Гавриленко*. – Київ : Веселка, 1970. – 39 с. : іл.

Первомайський Л. С. Казка про Івана Голика / Л. С. Первомайський ; худож. *Г. Гавриленко*. – Київ. : Дитвидав УРСР, 1958. – 80 с. : іл.

Хармс Д. Казка / Д. Хармс ; пер. з рос. О. Кравець ; худож. *Г. Гавриленко*. – Київ : – Київ : Веселка, 1971. – 16 с. : іл.

Література про життя і творчість

Блюміна І. М. Гавриленко Григорій Іванович / І. М.Блюміна // Енциклопедія Сучасної України. Т. 5 : Вод – Гн. – Київ, 2006. – С. 256.

Гавриленко Григорій Іванович // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького – Київ, 1997. – С. 132.

Гавриленко Григорій Іванович // Українські радянські художники : довідник. – Київ, 1972. – С. 85.

Гавриленко Григорій Іванович // Шевченківський словник : у 2-х т. Т. 1. А-МОЛ. – Київ, 1978. – С. 145.

Заварова Г. Світ ідеальних сутностей / Г. Заварова // Образотворче мистецтво. – 2007. – № 4. – С. 37.

Компанець М. Культурний космос Григорія Гавриленка. Спогади про мистця / М. Компанець // Образотворче мистецтво. – 2007. – № 4. – С. 32-36.

Павельчук І. Неоплатонізм мистецтва Григорія Гавриленка / І. Павельчук // Образотворче мистецтво. – 2008. – № 4. – С. 68-71.

Інтернет – ресурси

Гавриленко Григорій Іванович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Гавриленко_Григорій_Іванович. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Гавриленко Григорій Іванович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27965. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Гавриленко Григорій Іванович 1927 – 1984 г.г. [Електронний ресурс] : // Арт-галерея Nostalgie : живопись епохи соцреалізму : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://art-nostalgie.com.ua/Gavrylenko.html>. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Гавриленко Григорій Іванович [Електронний ресурс] // Надо знати : [веб-сайт]. – Електр. дані. – Режим доступу: http://nado.znate.ru/Гавриленко_Григорій_Іванович. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Нікітін Д. Григорій Гавриленко [Електронний ресурс] / Д. Нікітін // Національний художній музей України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://namu.kiev.ua/ua/exhibitions/archive/view.html&eid=133>. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Галинська Галина Іванівна графік (Народилася 1947 р.)

Галина Іванівна народилася у Києві у 1947 році. У 1960-1965 роках навчалася в Республіканській художній школі у О. Г. Павловської. У 1972 році закінчила графічний факультет Київського художнього інституту (творча майстерня книжкової графіки, вчителі - В. Касяян, В. Чебанік та О. Яблонська), від 1972 року викладає в цьому ж інституті (зараз – Національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури). Від 1995 року – професор кафедри графіки, керівник майстерні книжкової графіки.

Галина Іванівна створила цикл літографій до трагедії В. Шекспіра «Ромео і Джульєтта» (1972), поем Т. Шевченка «Сліпий» (1978), «Гайдамаки» (1981), поезій П. Тичини «Пастелі» (1986); графічні серії – «У тіні дерев» (1980), «Полісся» (1987), «Оголені» (1989-95 рр.); серії літографій – «Начерки» (1988), «Єсть на світі доля» (1989); серії – «Композиції» (2000), «Пейзажі України» (2000-2005 рр.), «Романтичні хащі» (2002). Оформила книги для дітей: «Казка про старого гнома» З. Попелюса (1972), «Попелюшка» Ш. Перро (1975), «Казки» (1978, у співавторстві)

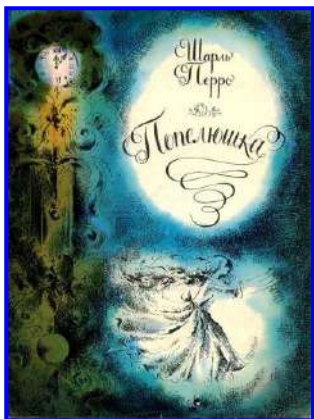
Працює у галузі книжкової та станкової графіки. Учасниця багатьох художніх виставок в Україні та за кордоном з 1968 року.

Роботи зберігаються в Національному художньому музеї України, Одеському, Харківському, Донецькому, Сумському та Хмельницькому художніх музеях.

Заслужений діяч мистецтв України (1990).

Член Національної Спілки художників України (1977).

Книги, ілюстровані художником

Перро Ш. Попелюшка : казка / Ш. Перро ; переказ. Р. Терещенко ; худож. *Г. Галинська*. – Київ : Веселка, 1974. – 16 с. : іл.

Казки / худож. *Г. Галинська*, В. Гордійчук. – Київ : Веселка, 1978. – 219 с. : іл.

Література про життя і творчість

Галинська Галина Іванівна // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 139.

Могилевський В. Д. Галинська Галина Іванівна / В. Д. Могилевський // Енциклопедія Сучасної України. Т. 5 : Вод – Гн. – Київ, 2006. – С. 326.

Інтернет – ресурси

Галина Іванівна Галинська [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з професором, керівником навчально-творчої майстерні книжкової графіки] // НАОМА : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу:

http://naoma.edu.ua/ua/professors/kafedra_grafchnikh_mistetstv/galina_vanvna_galinska/.

– Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Галинська Галина Іванівна [Електронний ресурс] : [коротка біографія] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=28343. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Галинська Галина [Електронний ресурс] // 1576: бібліотека Українського світу : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://1576.ua/people/4108>. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Ламонова О. «Неслухняні нащадки»: шляхи української книжкової графіки 1970-х років (на прикладі ілюстрацій Галини Галинської до казки Шарля Перро «Попелюшка») [Електронний ресурс] : [у статті аналізуються зміни, які відбулися в українській книжковій графіці впродовж 1970-х років, розглядається цикл ілюстрацій Г. Галинської до казки Ш. Перро «Попелюшка» як характерний приклад результату цих змін] / О. Ламонова // Etnolog : [PDF-документ]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://um.etnolog.org.ua/zmist/2011/194.pdf>. – Дата звернення: 09.03. 2017. – Назва з екрана.

Денисова Ніна Михайлівна **живописець, графік** **(Народилася 1942 р.)**

Денисова Ніна Михайлівна народилася 21 лютого 1942 року у м. Златоуст Челябінської області, Росія.

У 1961 році закінчила Дніпропетровське художнє училище. Працює в галузях мистецтва: книжкова, станкова графіка, малярство та документально-декоративне

малярство.

Ніна Михайлівна відома як ілюстратор дитячих книжок, що переважно виходили у видавництві «Веселка» в 1970-1980-х роках. Для книжкової графіки художниці характерний метафорично-поетичний стиль. Пластика образів, ритмодинаміка ліній, драматургія кольорів відкриває глибоке архетипне переживання світу, відчуття душі як частини незбагненого: земного й космічного, природи і Бога.

Ілюструвала книги відомих українських письменників: Л. Глібова «Без вікон хатка, без дверей» (1966), І. Хоменка «Маруся Чурай» (1967), П. Тичини «Арфами, арфами...» (1968), «Добрий день, Україно моя» (1982), «Ой не коси, бузьку, сіна: Укр. нар. пісеньки» (1970), «Жартівливі пісні: Укр. нар. пісні» (1971), А. Костенка «А метеликам весело» (1974), «Казка про жар-птицю та вовка» (1979), Дніпрової Чайки «The Maiden Seagull» (1983), В. Кордуна «Пісеньки з маминого наперстка» (1986), А. Малишка «Балади» (1987), «Близнята ще зустрінуться: Антологія драматургії укр. діаспори» (1997), О. Шмілик «Де ж та хата в ангелятка?» (2005); живопис – «Тиха радість» (1991), «Під яблуною» (1993), «Різдво Богородиці» (1994), «Шандра» (1995), «Півонія» (1997), «Олень» (1999), «Без глядача» (2002), «З трояндами» (2003). Довгий час була художнім редактором журналу «Соняшник».

Учасниця багатьох республіканських, всесоюзних та міжнародних мистецьких виставок з 1966 року. Арт-фестиваль, Український Дім у програмі «Собор» (2000); «Україна 99» Німеччина (1999); персональна виставка «Міст неоліт», галерея «Персона», м. Київ (2000); «Жінка біля джерела», Національний художній музей (1999); персональна виставка «Я малюю», Вінницький художній музей (1998); «Медитація 97», Культурний центр, Міноритет Австрія (1995).

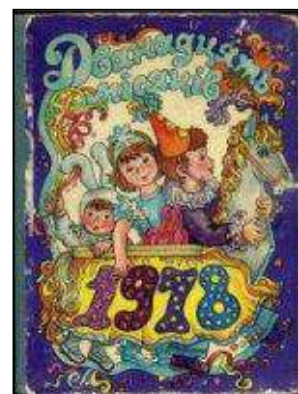
Твори знаходяться у приватних колекціях та музеях України - Національному художньому музеї, Вінницькому обласному художньому музеї та Хмельницькому музеї українського сучасного мистецтва.

Член Національної Співки художників України (1985).

Книги, ілюстровані художником

А де ж наша зозулиця? : укр. нар. лічилки / худож. **Н. Денисова.** – Київ : Веселка, 1980. – 16 с. : іл.

Будьлаласка : вибрані дитячі листи до Святого Миколая / автор ідеї Б. Малина; упоряд. М. Гримич ; худож. **Н. А. Денисова.** – Київ : Дуліби, 2007. – 78 с. : іл.

Вінграновський М. С. Андрійко – Говорійко : вірші / М. С. Вінграновський ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1970. – 19 с. : іл.

Вінграновський М. С. Ластівка біля вікна : вірші / М. С. Вінграновський ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1983. – 24 с. : іл.

Глібов Л. І. Без вікон хатка, без дверей : загадки / Л. І. Глібов; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1970. – 28 с. : іл.

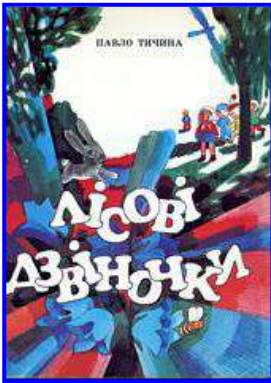
Заєць В. В. Голубий дзвоник : вірші / В. В. Заєць ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1976. – 16 с. : іл.

Казка про жар-птицю та вовка : укр. нар. казка / худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1979. – 12 с. : іл.

Кордун В. М. Пісеньки з маминого наперстка : вірші / В. М. Кордун ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1986. – 24 с. : іл.

Костецький А. Г. А метеликам – весело : вірші / А. Г. Костецький ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1974. – 28 с. : іл.

Куровський Д. М. Біла гречка гуде : вірші / Д. М. Куровський ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1972. – 24 с. іл.

Куровський Д. М. Срібний дощ : вірші / Д. М. Куровський ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1977. – 31 с. : іл.

Летаючий корабль : укр. нар. сказки / пер. с укр. Р. З. Заславського, В. Е. Карасёвой [и др.] ; худож. А. Г. Гилевич, **Н. М. Денисова** [и др.]. – Киев : Веселка, 1981. – 164 с. : ил.

Павличко Д. В. Обруч : вірші / Д. М. Куровський ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1976. – 16 с. : іл.

Прилетіла зозуленька : лічилки / худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1984. – 12 с. : іл.

Телесик : укр. нар. казка / худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка. 1967. – 18 с. : іл.

Телесик : укр. нар. казка / худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка. 1970. – 11 с. : іл.

Тичина П. Г. Арфами, арфами... : вірші / П. Г. Тичина ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Дніпро, 1968. 95 с. : іл.

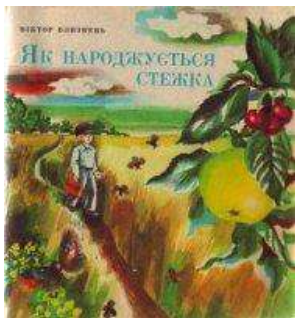
Тичина П. Г. Добридень тобі, Україно моя! : вірші / П. Г. Тичина ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1989. – 37 с. : іл.

Тичина П. Г. Лісові дзвіночки : вірші / П. Г. Тичина ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : Веселка, 1982. – 32 с. : іл.

Тютюнник Г. Вранішні приморозки : оповідання / Г. Тютюнник ; худож. **Н. Денисова** // *Малятко*. – 1975. – № 10. – С. 15.

Тютюнник Г. Лісове озеро : оповідання / Г. Тютюнник ; худож. **Н. Денисова** // *Малятко*. – 1975. – № 4. – С. 11.

Тютюнник Г. Нащо дубам листя взимку : оповідання / Г. Тютюнник ; худож. **Н. Денисова** // *Малятко*. – 1975. – № 12. – С. 14.

Чачава Н. Отарова мама / Н. Чачава ; пер. з груз. О. Синиченко ; худож. **Н. Денисова**. – Київ : 1969. – 12 с. : іл.

Література про життя і творчість

Гуренко А. Ніна Денисова: світло й тіні / А. Гуренко // *Образотворче мистецтво*. – 2004. - № 1. – С. 70.

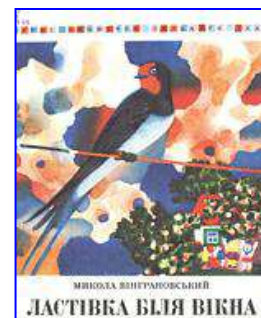
Маричевська О. Код Ніни Денисової / О. Маричевська // *Образотворче мистецтво*. – 2013. – № 2. – С. 30-32.

Мельник О. Взаємовплив народного і професійного мистецтва : інтерв'ю з Ніною Денисовою і Миколою Малишком / О. Мельник // *Образотворче мистецтво*. – 2015. – № 1. – С. 32-33.

Према Т. Визначити свій вимір : думки з приводу виставки «Серединне» Ніни Денисової / Т. Према // *Образотворче мистецтво*. – 2003. - № 1. – С. 76-77.

Яцик А. В. Денисова Ніна Михайлівна / А. В. Яцик // *Енциклопедія Сучасної України*. Т. 7 : Г – Ді. – Київ, 2007. – С. 389.

Інтернет – ресурси

Денисова Ніна Михайлівна [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Денисова_Ніна_Михайлівна. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Денисова Ніна Михайлівна [Електронний ресурс] // *Енциклопедія сучасної України* : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=21674. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Корженко С. «До сих пор одночасно чую себе дитиною і бабусею» - в Києві відкрилась виставка Ніни Денисової [Електронний ресурс] / С. Корженко // *Gazeta.ua* : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://gazeta.ua/ru/articles/culture/_do-sih-por-odnovremenno-chuvstvuyyu-sebya-rebenkom-i-babushkoj-v-kieve-otkrylas-vystavka-niny-denisovoj/492169

Ніна Денисова [Електронний ресурс] // Бібліотека українського мистецтва : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://uartlib.org/ukrayinski-hudozhniki/denisova-nina/>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Ніна ДЕНИСОВА: «Живопись — точно природа, которую ты оберегаешь» [Електронний ресурс] : [розмова з художницею] // День. Kyiv.ua : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/ru/article/panorama-dnya/nina-denisova-zhivopis-tochno-priroda-kotoruyu-ty-oberegaesh>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Сковерко Л. До ювілею... [Електронний ресурс] : [творчість живописця, графіка] / Л. Сковенко // Prostir.museum : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://prostir.museum/ua/post/38842>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Єрко Владислав Едвардович **художник-ілюстратор** **(Народився 1962 р.)**

Владислав Едвардович Єрко народився 1 липня 1962 року у місті Києві. Малювати почав ще в дитячі роки, мама потрохи знайомила його зі світом мистецтва, розповідала про відомих українських та зарубіжних художників. Захоплювався читанням, а потім поринав у дивовижні фантазії. З дитинства у нинішнього майстра книжкової графіки дивовижний потяг до деталізації, який став невід’ємною рисою глибоко індивідуальної манери художника. Його малюнки можна з лупою розглядати годинами, позаяк кожен квадратний міліметр густо «заселено» найдивовижнішими деталями, образами, кожен з яких сприймається як відкриття.

У 1979 році вступив на оформлювальний факультет торговельного училища, де три роки навчався будувати піраміди з консервних банок і писати цінники. З 1984 по 1990 рік навчався на кафедрі «Мистецтво книги» Київського поліграфічного інституту ім. І. Федорова.

Першою професійною роботою Єрко було оформлення книги про піонерів для видавництва «Политиздат» у 1986 році. Працював у жанрі кіноплакату, малював плакати до різноманітних радянських і зарубіжних кінофільмів. У 1987 році вперше взяв участь у Московському Міжнародному конкурсі плаката, де став володарем 2-ї премії.

У книжковій графіці працює з 1989 року. Ілюстрував твори Шекспіра, Свіфта, Гофмана, Льюїса Керрола, Германа Гессе, Умберто Еко, Кастанеді, Пауло Коельо, Річарда Баха, українські народні казки.

У кольорових малюнках використовує акварель, гуаш, темперу на папері, а в чорно-білій графіці – олівець, папір, перо.

Владислав Єрко – переможець низки престижних художніх та книжкових виставок, володар титулу «Людина книги» як найкращий художник 2002 року за версією московського «Книжкового огляду». Серед робіт найбільшим визнанням і популярністю користуються ілюстрації до українського видання, серії книг Джоан

Роулінг про Гаррі Поттера, до серії романів Карлоса Кастанеді та Пауло Коельо. Ілюстрації до книг Коельо видавництво «Софія» навіть випустило окремим альбомом, пояснюючи це тим, що «при багаторазовому збільшенні в ілюстраціях Єрка проступають все нові й нові деталі». А «Снігова королева Г. Х. Андерсена, випущена українським видавництвом «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», завоювала Гран-прі на Всеукраїнському конкурсі «Книжка року-2000», у 2005 році вийшла англійською мовою двома виданнями і стала лідером продажів англійського видавництва «Templar». У США вона одержала титул «Найкраща дитяча книжка-2006» та медаль Фонду Андерсена. 2004 року ілюстрована Єрком книжка «Казки Туманного Альбіону» здобула перемогу на Всеукраїнському конкурсі «Книжка року-2003». 2008 року проілюстрована книга В. Шекспіра «Гамлет, принц данський» отримала Гран-прі Львівського форуму видавців.

«Снігова королева» та «Казки Туманного Альбіону» Владислава Єрка видано в багатьох країнах світу, перекладено більш ніж на 20 мов світу.

Проілюстрував книги відомих письменників: М. Гоголя «Тарас Бульба» (1998), Е.Т.А. Гофмана «Крихітка Цахес» (1998), Л. Керрол «Аліса в Країні Див» (2001), «Снігова королева» у серії «Міні-диво», (2002), Д. Роулінг обкладинки до серії книжок «Гаррі Поттера» (2002-2007), Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера» (2005), «100 казок. 1-й том» (2005-2006), «2-й том» (2006-2008), «3-й том» (обкладинка) (2012), С. та М. Дяченків «Ритуал» (2006), В. Шекспіра «Гамлет, принц данський» (2008), «Повісті Гоголя. Найкращі українські переклади у 2-х томах» (2009), Г. Х. Андерсена «Кресало» (2011), Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (2015), В. Шекспіра «Ромео і Джульєтта» (2016).

У 2009 році став Лауреатом премії Кабінету Міністрів України ім. Л. Українки за художнє оформлення книжок для дітей та юнацтва.

Член Національної спілки художників України з 1989 року.

Книги, ілюстровані художником

Андерсен Г. К. Кресало : казка / Г. К. Андерсен ; пер. з дан. Г. М. Кирпи за ред. І. А. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – 2-ге вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. – 24 с. : іл.

Андерсен Г. К. Снігова королева / Г. К. Андерсен ; переказав І. Малкович ; худож. **В. Єрко**. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. – 16 с. : іл. – (Міні-диво).

Андерсен Г. К. Снігова королева / Г. К. Андерсен ; пер. з дан. О. Іваненко за ред. І. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – 7-ме вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2008. – 32 с. : іл.

Андерсен Х. К. Снежная королева / Х. К. Андерсен ; пер. з дат. А. Ганзен под ред. И. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – Киев: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2003. – 32 с. : ил.

Гоголь М. В. Тарас Бульба : повісті / М. В. Гоголь ; післямова В. Яременко ; худож. **В. Єрко**. - 2-ге вид., доопрац. –

Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 286 с. : іл. – (Книги, які здолали час).

Гофман Е. Т. А. Крихітка Цахес : повісті / Е. Т. А. Гофман ; пер. з нім. С. Сакидона, Є. О. Поповича ; худож. **В. Єрко**. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 320 с. : іл. – (Книги, які здолали час).

Гофман Е. Т. А. Крихітка Цахес : повісті / Е. Т. А. Гофман ; пер. з нім. С. Сакидона, Є. О. Поповича ; худож. **В. Єрко**. – 4-те вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. – 320 с. : іл. – (Книги, які здолали час).

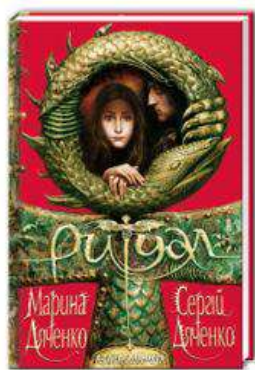
Гофман Е. Т. А. Крихітка Цахес : повісті-казки / Е. Т. А. Гофман ; пер. з нім. С. Сакидона, Є. О. Поповича ; худож. **В. Єрко**. – 5-те вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. – 320 с. : іл. – (Книги, які здолали час).

Дяченко М.Ю. Ритуал: чарівний роман для юнацтва / М. Ю. Дяченко, С. С. Дяченко ; пер. з рос. Л. Люлика ; худож. **В. Єрко**. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 280 с. : іл.

Казки Туманного Альбіону : британські рицарські казки / пер. з англ. І. Фисюка ; за ред. І. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – 2-ге вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2004. – 24 с. : іл.

Керролл Л. Аліса в країні Див / Л. Керролл ; пер. з англ. В. В. Корнієнко ; за ред. І. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. – 122 с. : іл. – (Помаранчева серія).

Керролл Л. Аліса в країні Див / Л. Керролл ; пер. з англ. В. В. Корнієнко ; за ред. І. Малковича ; худож. **В. Єрко**. – 12-те вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. – 122 с. : іл.

Коельо П. Заїр : роман / П. Коельо ; пер. з португ. В. Триліс ; худож. **В. Єрко**. – Київ : Софія, 2005. – 352 с.

Коельо П. Ведьма с Портобелло / П. Коельо ; пер. с португ. А. Богдановского ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2007. – 320 с. : ил.

Коельо П. Вероника решает умереть / П. Коельо ; пер. с португ. О. Домашевского ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2002. – 269 с. : ил.

Коельо П. Дневник мага / П. Коельо ; пер. с португ. А. Богдановського ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2006. – 336 с. : ил.

Коельо П. На берегу Рио-Пьедра села я и заплакала / П. Коельо ; пер. с португ. А. Богдановского ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2003. – 224 с. : ил.

Коельо П. Одиннадцать минут / П. Коельо ; пер. с португ. А. Богдановского ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2005. – 336 с. : ил.

Коэльо П. Пятая гора / П. Коэльо ; пер. с португ. А. В. Эмин ; худож. **В. Єрко**. – Киев. : София, 2003. – 268 с. ил.

Свіфт Д. Мандри Гуллівера / Д. Свіфт ; пер. з англ. М. Іванов ; за ред. Р. Доценка ; худож. **В. Єрко**. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. – 380 с. : іл. – (Помаранчева серія).

Свіфт Д. Мандри Гуллівера / Д. Свіфт ; пер. з англ. М. Іванов ; худож. **В. Єрко**. – 2-ге вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 380 с. : іл. – (Книги, які здолали час).

100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників : [у 3-х томах]. 1-й том / за ред. та літер. опрацюванні І. Малковича ; худож. **В. Єрко**, К. Лавро, О. Колесников [та ін.]. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. – 152 с. : іл.

100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників : [у 3-х т.]. Т. 2. / за ред. І. Малковича ; худож. К. В. Штанко [та ін.]. – Вид. друге, доп. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2009. – 128 с. : іл.

100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників : [у 3-х т.]. Т. 1. / за ред. та літер. опрацюванні І. Малковича ; худож. **В. Єрко**, К. Лавро, О. Колесников та ін. – 15-те вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. – 161 с. : іл.

100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників : [у 3-х т.]. Т. 2. / за ред. І. Малковича ; худож. К. В. Штанко, **В. Єрко** [та ін.]. – 8-ме вид., доопр. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. – 128 с. : іл.

100 казок : найкращі українські народні казки з ілюстраціями провідних українських художників : [у 3-х т.]. Т. 3. / за ред. І. Малковича ; худож. К. В. Штанко, **В. Єрко** [та ін.]. – 4-те вид. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. – 128 с. : іл.

Присяник І. Г. Чорна паморозь : повісті / І. Г. Присяник ; худож. **В. Єрко**, В. Залозний. – К. : Молодь, 1990. – 204 с. : іл.

Література про життя і творчість

Владислав Єрко: «Малюю для себе, маленького. І це, мабуть, найкращий рецепт творчості»: професія: художник-ілюстратор: [інтерв'ю] // 12+ : Ти найкращий! – 2009. – № 11. – С. 6-7.

Гажаман Н. Художник і дитяча книжка : (Про українських художників-ілюстраторів) / Н. Гажаман, Н. Загайна // Шкільна біб-ка. – 2012. – № 7-8. – С. 27-31.

Константинова К. Портрет чарівника в юності : український ілюстратор «Гаррі Поттера» Владислав Єрко: «Спочатку я навідріз відмовився читати роман Роулінг» / К. Константинова // Дзеркало тижня. – 2007. – 13 жовт. – С. 17.

Малкович І. Єрко Владислав Едуардович / І. Малкович // Енциклопедія Сучасної України. Т. 9 : Е – Ж. – Київ, 2009. – С. 432.

Інтернет - ресурси

Владислав Єрко: український художник-ілюстратор мирового масштаба : [Електронний ресурс] : [короткі біографічні відомості] // Estetico : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: // <https://estetico.me/posts/view/vladislav-erko-ukrainskij-hudozhnik-illjustrator-mirovogo-masshtaba>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Владислав Єрко (1.07.1962) [Електронний ресурс] // Видавництво Івана Малковича А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://ababahalamaha.com.ua/uk/Єрко_Владислав. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Владислав Єрко (народився 1962 р.) [Електронний ресурс] // Національна бібліотека для дітей України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=6037>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Гениальные иллюстрации Владислава Ерко. Краткая биография Владислава Ерко : [Електронний ресурс] // ART блог. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://figgery.com.ua/genial-ny-e-illyustratsii-vladislava-erko/>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Гошко Г. Ілюстратор Владислав Єрко: «Мрія чекає не більше двох років» [Електронний ресурс] : [біографія і творчість художника] / Г. Гошко // Українська правда : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://life.prawda.com.ua/columns/480652a8ae870/>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Єрко. Ілюстрації до казки Андерсена «Кресало» [Електронний ресурс] // LiveInternet : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.liveinternet.ru/users/silvestrivna/post345941786/>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Олих І. Художник-оформитель Владислав Єрко: «Все, что мне хочется делать, я воплощаю в иллюстрациях к книгам» [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з художником] / І. Олих // Артхив : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://artchive.ru/publications/806~Khudozhnikoformitel_Vladislav_Erko_Vse_chno_mn_e_khochetsja_delat_ja_voploschaju_v_illjustratsijakh_k_knigam. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Светланка-Славутчанка.1 Художник-ілюстратор Владислав Єрко [Електронний ресурс] / Светланка-Славутчанка // BABYBLOG : [блог]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://www.babyblog.ru/community/post/kids_books/1725565. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Удивительные иллюстрации Владислава Ерко [Електронний ресурс] // Дежурка: [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу:

<http://www.dejurka.ru/inspiration/amazing-atrwoorks-by-vladislav-erko/>.

– Дата

звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Яценко А. Владислав Ерко: я никогда в жизни не бы согласился иллюстрировать «Мастера и Маргариту» [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з художником] / А. Яценко // УНІАН : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.unian.net/society/148976-vladislav-erko-ya-nikogda-v-jizni-ne-byi-soglasilsya-illyustrirovat-mastera-i-margaritu.html>. – Дата звернення: 02.03.2017. – Назва з екрана.

Кім Світлана Давидівна **графік** **(Народилася 1947 р.)**

Світлана Давидівна Кім народилася 10 вересня 1947 року у м. Чернівцях. З 1965 по 1969 рік навчалася на відділенні «моделювання одягу» Вижницького училища прикладного мистецтва (викладачі Е.Ф. Жуковський та В.К.Белик). Після закінчення училища Світлану Давидівну направляють на роботу до Харкова, де вона вступає на відділення промислової графіки Харківського художньо-промислового інституту (викладачі М. Каменної, І. Криворучко, В. Победін). В період навчання займається промграфікою за замовленнями «Торговельної палати». Навчаючись в інституті, бере участь у виставках рекламних робіт у Ленінграді (1970), Кишеневі (1972). У 1974 році вона успішно захищає диплом. Її дипломна робота «Театральний плакат опери «Чіо-Чіо-Сан» Таллінського оперного театру був відмічений премією.

Працює в галузі книжкової та станкової графіки, плакату, промграфіки. З 1975 року – основне направлення творчості – книжкова ілюстрація. Нею було оформлено більше 200 книжок у видавництвах Новосибірська та Кемерово (обидва в Російській Федерації), Харкова і Києва. У 1981 році на Республіканському конкурсі «Мистецтво оформлення дитячих і юнацьких книжок» (Москва) дипломом 2-го ступеня були відмічені ілюстрації до книжки казок «Французские народные сказки» (1978).

Авторка ілюстрацій до книг, міських пейзажів, натюрмортів, портретів, плакатів, етикеток; володіє технікою – акварель, гуаш, контурний малюнок тушшю. Для творчості Світлани Давидівни характерні гіперболізація у пластиці фігур та облич, контрастні поєднання великих локальних плям кольору із проробленням деталей. Окремі роботи зберігаються у Музеї книги і друкарства України (Київ),

Учасниця обласних, всеукраїнських і всесоюзних мистецьких виставок з 1969 року. Персональна виставка «Казковий світ Світлани Кім» відбулася у Харківській художній школі ім. Рєпіна у 2009 році.

Основні роботи майстра: акварелі – «Автопортрет» (1974), «Харківський двір» (1979), «Задвірки» (1989), «Зимовий пейзаж» (1993), «Японка» (1996), «Зимове подвір'я» (1998), «Маски», «Риби», «Птахи» (усі – 2003); ілюстрації до книжок – «Деревинець Топорко і дев'ятеро жупанчат» І. Брлич-Мажуранич (1978), «Французские народные сказки» (1978), «Живая Шляпа» М. Носова (1979); «Англійські народні казки» (1981), «Спляча царівна» В. Жуковського (1981),

«Французькі народні казки» (1982), «Італійські народні казки» (1986), «Кому дісталось зайчєня» К. Калчева (1989), «Хавеле: Єврейська народна казка» (1992), «Про Андрійка, сонечко і вільний вітер» І. Христенко (1984), «Спящая красавица» Ш. Перро (1985; 2007), «Золотий черевичок: Українські народні казки» (1992), «Снежная королева» Г.-Х. Андерсена (1993), «Тим Таллер, или Проданный смех» Дж. Крюса (1994), «Курочка Ряба: Українська народна казка» (2007), «Три толстяка» Ю. Олеші (2008), «Робинзон Крузо» Д. Дефо (2008).

В 2002 року виїхала до Німеччини.

Член Національної спілки художників з 1977 року.

Книги, ілюстровані художником

Англійські народні казки / переказ з англ. О. Тереха ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1981. – 151 с. : іл.

Андерсен Х. К. Дюймовочка : казка / Х. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**. – Харьков : Торнадо, 2000. – 12 с. : ил.

Андерсен Х. К. Дюймовочка : казка / Х. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**, М. Л. Курдюмов. – Харьков : Торнадо, 2000. – 64 с. : ил. – (Мудрость уходящего тысячелетия).

Андерсен Г. К. Казки / Г. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Торнадо, 2002. – 128 с. : іл.

Андерсен Г. Х. Казки Андерсена / Г. Х. Андерсен ; худож.: **С. Д. Кім**, В. Д. Хорошенко, Т. В. Плиска та ін. – Харків : Веста : Ранок, 2010. – 112 с. : іл.

Андерсен Г. К. Кресало / Г. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Торнадо, 2000. – 12 с. : іл.

Андерсен Х. К. Огниво / Х. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**. – Харьков : Торнадо, 2000. – 12 с. : ил.

Андерсен Г. К. Снігова королева : казка / Г. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Торнадо, 2002. – 64 с. : іл.

Андерсен Х. К. Стойкий оловянный солдатик / Х. К. Андерсен ; пер. с дат. А. В. Ганзен ; худож. **С. Д. Кім**. – Белгород : Пилигрим, 1992. – 18 с. : ил.

Андерсен Г. К. Казки Андерсена / Г. К. Андерсен ; худож. **С. Д. Кім**, В. Д. Хорошенко, Т. В. Плиска та ін. – Харків : Веста : Ранок, 2010. – 112 с. : іл.

Бичко В. В. Вибрані твори : в 2-х т. – Київ : Веселка, 1982.

Т. 1. Вірші / В. В. Бичко; передм. Б. Чайковського ; худож. **С. Кім**. – 208 с. : іл.

Т. 2. Поєми та казки / В. В. Бичко ; худож. **С. Кім**. – 198 с. : іл.

Дванадцять місяців. 1985 : настільна кн.-календар / худож. **С. Д. Кім**. – Київ : Веселка, 1984. – 192 С. : іл.

Європейські казки : / худож. **С. Д. Кім**, О. І. Курдюмова, М. Ф. Коршунова [та ін.]. – Харків : Ранок–НТ, 2007. – 480 с. : іл. – (Кращі казки світу).

Європейські казки / худож. **С. Д. Кім**, О. І. Курдюмова, М. Ф. Коршунова [та ін.]. – Харків : Ранок, 2013. – 400 с. : іл. – (Кращі казки світу).

Жебрак і півень : казки маріупольських греків / віршована обробка О. Н. Петренко ; пер. з маріупольського діалекту новогр. мови А. М. Чердаклі ; худож. **С. Д. Кім**. – Київ : Веселка, 2002. – 16 с. : іл. – (Родинне коло).

Жемчужини європейських сказок / худож.: **С. Д. Кім**, Е. І. Курдюмова, Л. А. Кириленко. – Харків : Ранок, 2007. – 208 с. : іл.

Жуковський В. А. Спляча царівна / В. А. Жуковський ; пер. з рос. В. Бичка ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1981. – 24 с. : іл.

Золотий глечик : збірка / уклад. А. О. Зіньківська ; худож.: **С. Д. Кім**, Л. А. Кириленко, Н. І. Гордієнко. – Харків : Веста : Ранок, 2009. – 432 с. : іл. – (Кращі казки світу).

Золотий глечик : збірка / ред. Н. В. Бірічева ; худож. **С. Д. Кім** [та ін.]. – Харків : Ранок, 2013. – 400 с. : іл. – (Кращі казки світу).

Золотий черевичок : українські народні чарівні казки / худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Прапор, 1996. – 88 с. : іл.

Італійські народні казки / упоряд., вступ. слово та переказ з італ. І. Корунця ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1986. – 151 с. : іл. – (Казки народів світу).

Каганов Э. С. Сказка о зорком Октябрике / Э. С. Каганов ; худож. **С. Кім**. – Киев : Веселка, 1987. – 35 с. : ил.

Казки для малят. Вип. 2 / худож. О. Магдич, **С. Кім**, Т. Водолазська. – Харків : ТОВ «Веста» : Ранок, 2002. – 64 с. : іл.

Казки зимовим вечором / худож. **С. Д. Кім**, М. Ф. Коршунова, О. Г. Тимошенко. – Харків : Торнадо, 2001. – 80 с. : іл.

Казки про богатирів та лицарів / авт.-упоряд. Ю. П. Винничук ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Фоліо, 2001. – 464 с. : іл. – (Б-ка укр. казок).

Казочки / худож. О. Малиновська, **С. Кім**, В. Звольський та ін. – Харків : Торнадо, 2002. – 64 с. : іл.

Кисленко Л.Є. Казкова абетка : казки /Л.Є. Кисленко ; худож. Т. І. Водолазька, О. В. Гребенникова, **С. Д. Кім** [та ін]. – Харків : Веста : Ранок, 2003. – 64 с. : іл. – (Для малят).

Козак Мамарига : укр. нар. казка / упор. Р. О. Лентковська ; ред. А. О. Івченко; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Фоліо, 1998. – 460 с. : іл.

Крюс Дж. Тим Талер или Проданный смех / Дж. Крюс / худож. **С. Д. Кім**. – Рига : Лтд. «Ассоциация XXI», 1994. – 220 с. : ил.

Курочка ряба. Заяць-хваста : казки / худож. **С. Д. Кім**, В. Г. Ворслова. – Харків: Веста : Ранок, 2005. – 12 с. : іл.

Левин Р. А. День как день : стихи / Р. А. Левин ; худож. **С. Кім**. – Харьков : Прапор, 1980. – 21 с. : ил.

Маршалл А. Шепіт на вітрі : повість-казка / А. Маршалл ; пер. з англ. О. В. Гавури ; худож. **С. Д. Кім**. – Київ : Веселка, 1990. – 151 с. : іл.

Мостович О. Загублений самоцвіт : етюди / О. Мостович ; передм. В. Науменко ; худож. **С. Кім**. – Харків : Березіль, 1999. – 144 с. : іл.

Олуїч Г. Золотий таріль : казки / Г. Олуїч ; пер. з серб.-хорв. М. Шпаковатого ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1987. – 172 с. : іл.

Перлини європейських казок / худож. **С. Кім**. – Харків : Ранок, 2007. – 208 с. : іл.

Полякова К. И. Волшебный орешек : сказки / К. И. Полякова ; худож. **С. Кім**. – Харьков : Прапор, 1986. – 143 с.: ил.

Полякова К.И. Ледяной великан : стихи, рассказы / К. И. Полякова ; худож. **С. Д. Кім**. – Харьков : Прапор, 1983. – 120 с. : ил.

Полякова К.И. Хитрая Зайчиха : сказка / К. И. Полякова ; худож. **С. Кім**. – Харьков : Прапор, 1990. – 84 с.: ил.

Полякова К.И. Чудесница : сказки и рассказы / К. И. Полякова ; худож. **С. Кім**. – Харьков : Прапор, 1977. – 151 с.: ил.

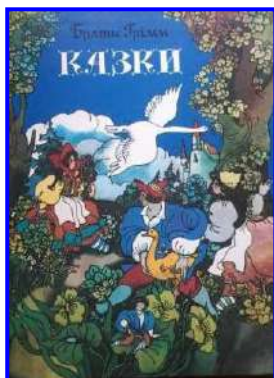
Полякова К.И. Чудесница : сказки и рассказы / К. И. Полякова ; худож. **С. Кім**. – Харьков : Прапор, 1979. – 151 с.: ил.

Пройслер О. Водяничок : казка / О. Пройслер ; худож. **С. Кім**. – Київ: Веселка, 1981. – 176 с. : іл.

Пройслер О. Водяничок : казка /О. Пройслер ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1992. – 282 с. : ілюстр.

Рамайна : давньоіндійський епос в прозовому переказі Премчанда / скор. перекл. з хінді С. Н. Наливайко ; худож. **С. Д. Кім**. – Київ : Веселка, 1979. – 144 с. : іл.

Санд Ж. Рожева хмаринка : казка / Ж. Санд ; худож. **С.М.Кім**. – Київ : Веселка. 1982. – 19 с. : іл.

Старицька І. Л. Дванадцять казок про Марійку і Тюпу / І. Л. Старицька ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Веста : Ранок, 2004. – 128 с. : іл. – (Казки для всієї родини).

Старицька І. Л. Дванадцять казок про Марійку і Тюпу / І. Л. Старицька ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Веста : Ранок, 2011. – 128 с. : іл. – (Книжки для всієї родини).

Французькі народні казки / упоряд. О. Хатунцева ; пер. з франц.; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1978. – 151 с. : іл. – (Казки народів світу).

Хавеле : єврейська народна казка / ред. Г. Полянкера ; пер. з ідиш. Г. Шнайдермана ; худож. **С. Кім**. – Київ : Веселка, 1992. – 14 с. : іл. – (Родинне коло).

Ходит сон под окном : колыбельные / худож. **С. Д. Кім**. – Харків : ЧП Якубенко, 2002. – 12 с. : іл. – (Книжки для малышей).

Ходить Сонко по долині : колискові / худож. **С. Д. Кім**. – Харків : ПП Якубенко, 2002. – 12 с. іл.

Христенко І. М. Про Андрійка, сонечко і вільний вітер / І. М. Христенко ; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Прапор, 1984. – 111 с. : іл.

Чарівний ліхтарик : укр. нар. казки / упор. Р. О. Лонтковська; ред. А.О.Івченко; худож. **С. Д. Кім**. – Харків : Фоліо ; Київ : Абрис, 2001. – 446 с. іл.

Чарівний світ російських казок / худож. **С. Кім**, В. Хорошенко, А. Малініна та ін. – Харків : Ранок : Веста, 2002. – 96 с. : іл.

Література про життя і творчість

Дербілова О. А. Кім Світлана Давидівна / О. А. Дербілова // Енциклопедія Сучасної України. Т. 13 : Киї – Кок. – Київ, 2013. – С. 166.

Інтернет – ресурси

Волшебная кисть Светланы Ким [Електронний ресурс] // ГЦИНК : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://gcink.nios.ru/volshebnyaya-kist-svetlany-kim.html>. – Дата звернення: 03.03.2017. – Назва з екрана.

Кім Світлана Давидівна [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України: [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=6867. – Дата звернення: 03.03.2017. – Назва з екрана.

Ким Светлана Давидовна (Давыдовна) 10.09.1947 [Електронний ресурс] // ArtRu.Info : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://artru.info/ar/8001/>. – Дата звернення: 03.03.2017. – Назва з екрана.

Светлана Ким - классик книжной иллюстрации советского периода [Електронний ресурс] // LiveJournal [блог]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://lenaarto.livejournal.com/2218.html>. – Дата звернення: 03.03.2017. – Назва з екрана.

Котляревська Марія Євгенівна графік (1902 – 1984)

Котляревська Марія Євгенівна народилася 8 лютого 1902 року в м. Горлівка, Донецької області. Дитинство і рання юність пройшли в Катеринославі (зараз Дніпро), де вона закінчила гімназію, навчалася на фізико-математичному факультеті Інституту народної освіти. У 1922-1929 рр. навчалася в Харківському художньому інституті на графічному відділенні. В інституті була однією з найталановитіших учениць Івана Падалки, її педагогами були відомі українські художники-графіки О. Маренков і В. Єрмилов.

Марія Євгенівна дуже швидко знайшла власний стиль. Свою тему вона блискуче інтерпретувала за допомогою графічних аркушів, створюючи епічні образи людей часів лихоліття громадянської війни («Махновці» (1927), «Повстанці», «Партизани» (1945)).

Свою творчість М. Котляревська присвятила книжковій графіці і створенню станкової ліногравюри. Її улюблена техніка виконання – ксилографія та ліногравюра, до якої вона звернулася однією з перших в Україні.

У 1930-х рр. художниця працювала у харківських і київських видавництвах, беручи, зокрема, участь у створенні ювілейного альбому, присвяченого О. Пушкіну (1937). В цей час вона ілюструвала «Капітанську дочку», «Пікову даму» та інші

твори поета. Ілюстрації до «Мідного вершника» (1936) О. Пушкіна признані найкращими зі всіх існуючих. Вони представлені в знаменитій Дрезденській галереї в розділі «Російська графіка XIX-XX віків».

Роботи Марії Євгенівни вражають різноманітністю сюжетів, ритмів, вміння створювати графічні композиції, використовуючи кожен міліметр аркуша. Вона виконувала твори на теми народного життя і побуту: ліногравюри - «Жінка з дитиною» (1926), «Студентки» (1926), «Дівчинка з сачком» (1927), «Нове село» (1928), «Горе війни» (1944), «На заводському дворі» (1959), «Пам'ятник героям-матросам у Криму» (1964), «Будівництво канатної дороги» (1967), «На Самарі» (1970), триптих «Безпритульні» (1977), «Кульбаби» (1981), «У лісі» (1982); дереворит «Дівчина» (1929). Ілюстрації, створені до творів українських та зарубіжних письменників, вирізняє самотність авторської думки, яскравість зображуваних сюжетів, пластичність та особлива, притаманна її роботам лінійність, різноманітність ритмів, фактур. Це «Цирк» (1929) О. Донченка, «Трипольська трагедія» (1932–33) Л. Первомайського, укр. нар. казка «Коза-дереза» (1966), поема «Енеїда» (1969) І. Котляревського, книжкова графіка до творів П. Бажова, Л. Толстого, Т. Шевченка, А. Лесажа, Н. Забілої.

У 1946 році Марію Котляревську, як і багатьох інших бойчукістів, було репресовано, а в 1952 р. рішенням Харківського обласного суду реабілітовано. У сталінських таборах вона провела понад шість років. Бажання творити не полишало Марію Євгенівну й у найскрутніших обставинах. Після повернення із заслання вона продовжує працювати над ілюстраціями до книг, створює серію дереворитів на тему визначних місць України. Серії ліногравюр – «На будівництві Київської ГЕС» (1962), «Пам'ятники Дніпропетровська» (1976); екслібриси (1959–80).

Учасниця республіканських, з 1927 року всесоюзних, з 1933 року закордонних мистецьких виставок. Персональні виставки відбулися у Дніпропетровську (1962, 1977, 1982, посмертна – 2002 р.).

Член Спілки художників України з 1939 року.

Померла 18 червня 1984 року у Києві.

Література про життя і творчість

Котляревська Марія Євгенівна // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 326.

Котляревська Марія Євгенівна // Українські радянські художники : довідник. – Київ, 1972. – С. 228.

Полтавська Ю. Марія Котляревська. Відродження духу / Ю. Полтавська // Віче. – 2016. – № 3-4. – С. 71.

Старюк Н. Скорботна і невтомна / Н. Старюк // Образотворче мистецтво. – 2003. – № 3. – С. 56-59.

Тверська Л. В. Котляревська Марія Євгенівна / Л. В. Тверська // Енциклопедія Сучасної України. Т. 15 : Кот – Куз. – Київ, 2014. – С. 24-25.

Інтернет – ресурси

Котляревська Марія Євгенівна [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=109. – Дата звернення: 16.03.2017. – Назва з екрана.

Кокошко Ю. Работы художника М. Котляревской [Електронний ресурс] / Ю. Кокошко // Лаборатория фантастики : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://fantlab.ru/art9992>. – Дата звернення: 16.03.2017. – Назва з екрана.

Полтавська Ю. Марія Котляревська. Відродження духу : [Електронний ресурс] : / Ю. Полтавська // Віче : журнал Верховної Ради України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/5115/>. – Дата звернення: 16.03.2017. – Назва з екрана.

Кульчицька Олена Львівна художник, графік (1877–1967)

Олена Львівна Кульчицька народилася 15 вересня 1877 року в місті Бережани на Тернопільщині в родині відомого галицького адвоката та громадського діяча Льва Теодоровича Кульчицького. Сім'я жила скромно, але мати, прекрасно шивши, постійно балувала дочок обновками.

З дитинства почала малювати. На розвиток її мистецького обдарування мали вплив уроки батька, який сам цікавився живописом. У 1894 р. закінчила 8-класовий навчальний заклад при монастирі Сакраменток у Львові. Кілька місяців (у 1901–1902 роках) разом із сестрою Ольгою відвідувала Львівську художньо-промислову школу (нині ЛДКДУМ ім. І. Труша), де отримала перші уроки роботи з аквареллю у інспектора середніх шкіл Стефановича. Художню освіту здобула у приватній студії С. Батовського і Р. Братковського у Львові (1901-1903) та Віденській художньо-промисловій школі (1903-1908). Після закінчення навчання довгі роки викладала малювання в середніх школах Львова та Перемишля.

Багатогранною була художня творчість Олени Львівни: живопис, станкова графіка, книжкова ілюстрація і декоративне мистецтво. Її творчості властиві яскраві індивідуальні риси, які в основі своїй поєднують кращі традиції українського професійного і народного мистецтва. Твори, сповнені великою любов'ю до рідного краю, вражають чарівним ліризмом і щирістю художньої мови. В соковитих акварелях, офортах і акватинтах Кульчицької, насичених дивовижною грою сонця і прозорих тіней, у віртуозних дереворитах та ліногравюрах, немов у дзеркалі, знайшли своє відображення багатство душі і палкий темперамент художниці. Її численні гравюри й акварелі з успіхом експонувалися у Варшаві, Відні, Празі, Берліні, Римі, Торонто, Хельсінкі, Чикаго.

Важливою віхою у мистецькій діяльності 1920-30-х років була робота у книжковій графіці. Олена Львівна проілюструвала понад сімдесят дитячих книжок,

виданих окремими книжечками у серії «Нашим найменшим» і «Читаночки української дитини» (1915-1920 рр.). Високопрофесійно створила рідкісні видання з ілюстраціями «Дорога» В. Стефаніка (1918), «Перша читанка» (1918), чорно-білі та акварельні малюнки до «Нарисів з демонології» В. Гнатюка (1918-1921), кольорові дереворити до українських байок «Танцювала риба з раком», «В чужому пір'ї», а також окремі видання поем І. Франка «Лис Микита» (1954) та «Мойсей» у техніці деревориту.

Олена Львівна серйозно займалася графікою малих форм – поштовою листівкою та екслібрисом. Поштову листівку вважала одним з найзручніших засобів популяризації мистецтва. У своїх творах-мініатюрах вона зображувала сцени з народного побуту, народних звичаїв, створювала цікаві барвисті композиції святкових поздоровлень. Багато і плідно працювала над ескізами килимів, народних вишивок, прикрас та інших предметів побуту, які виготовлялися в емалі, кераміці, бронзі та різних ткацьких матеріалах.

У 1942-1943 роках створює акварелі із зображенням пам'яток архітектури. Серед них часто повторюється мотив Собору Святого Юра, алегоричні композиції «Народне мистецтво», «Музика», «Театр», цикл картин «Пори року».

Від 1945 до 1954 року викладала графіку у Львівському поліграфічному інституті, професором якого стала в 1948-му році.

Велику мистецьку й наукову вартість мають її альбоми акварелей «Народна архітектура західних областей УРСР» та «Народний одяг західних областей УРСР» (1959) представлений більш ніж 100 малюнками.

Оформлення Олени Кульчицької увійшли до золотого фонду української книжкової ілюстрації («Слово о полку Ігоревім», «Тіні забутих предків», «Лис Микита»). Ілюструє тритомну працю етнографа Стефаніка. Вона була піонером мистецького оздоблення дитячої книжки на західноукраїнських землях.

Багато сил художниця віддала килимарству: створювала ескізи орнаментів для килимів, які потім ткала її сестра. Вона створила також неповторні перлини з емалі, бронзи, майоліки. У своїх творах вона відтворювала дух народу так, як сама його відчувала.

На честь 25-річчя своєї творчої діяльності організовує виставку робіт у залах НТ ім. Шевченка (Київ).

У 1967 році Олена Львівна стала лауреатом Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка. Була нагороджена 2 орденами, а також медалями. Її твори з незмінним успіхом експонувалися в багатьох містах світу.

Померла Олена Львівна Кульчицька 8 березня 1967 року у Львові.

У 1971 році в її квартирі був відкритий меморіальний музей її імені, на основі близько 6 тисяч творів, заповіданих нею колишньому Львівському національному музею.

Національний музей у Львові ім. Шептицького у 2013 р. видав повний альбом-каталог творів художниці, до якого увійшли 347 репродукцій графіки, малярства та ужиткового мистецтва.

Література про життя і творчість

Волошин Л. Творці українського модерну: Олена Кульчицька / Л. Волошин // Образотворче мистецтво. – 2005. – №4. – С. 46-49 : іл.; 2006. – № 1. – С. 10-11 : іл.

Герасимова Г. П. Кульчицька Олена Львівна (15.09.1877 – 08.03.1967) – живописець, графік, педагог, громад. діяч / Г. П. Герасимова // Енциклопедія історії України / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.]. — Київ, 2008. – Т.5. — С. 488 - 489 : фот.

Громова І. М. Жінки-митці в історії українського образотворчого мистецтва : позакласний захід для учнів 9 - 11-х класів / І. М. Громова // Мистецтво в школі . – 2015. – № 12. – С. 23-28 : вкл. л.

Кость Л. В. Кульчицька Олена Львівна / Л. В. Кость // Енциклопедія Сучасної України. Т. 16 : Куз – Лев. – Київ, 2016. – С. 126-127 : фотогр.

Кость Л. Між красою та обов'язком : (До 130-ої річниці від дня народження Олени Кульчицької) / Л. Кость // Образотворче мистецтво. – 2007. – № 2. – С. 56-59 : іл.

Кость Л. Модерна галичанка : минуло 135 років від дня народження відомої української художниці Олени Кульчицької / Л. Кость // День. — 2012. — 24 жовт. — С. 11 : іл.

Кульчицька Олена Львівна // Шевченківський словник / [редкол.: Є.П. Кирилюк (голов. ред.) та ін.]. – Київ, 1976. – Т.1. – С. 335 : іл.

Кульчицька Олена Львівна // Шевченківські лауреати. 1962 – 2001 : енцикл. довідник. – К., 2001. – С. 287-288.

Кульчицька Олена Львівна // Шевченківські лауреати. 1962 – 2012 : енцикл. довідник. – К., 2012. – С. 362-364.

Кульчицька Олена Львівна // Провідники духовності в Україні / за ред. І. Ф. Кураса. – Київ, 2003. – С. 684-685.

Кульчицька О. Л. Джерело творчої наснаги : [спогади художниці про те, як вона працювала над франківськими сюжетами та ілюстраціями до творів І. Франка] // Живі традиції. – Київ, 1985. – С. 111-112. – (Українські радянські художники про себе і свою творчість).

Кульчицькі // Мистецтво України : біограф. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 345.

Кульчицькі // Митці України : енциклопед. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1992. – С. 342-343.

Кульчицька О. Діти на леваді [Образотворчий матеріал] : [фоторепрод. картини] / О. Кульчицька // Укр. мова й літ. в середніх шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2008. — № 6. — С. 108 : фотогр.

Ласкаревська Т. Літопис життя і творчості Олени Кульчицької / Т. Ласкаревська // Образотворче мистецтво. — 2008. — № 2. — С. 147 : фотогр., іл. — (Серед книг). — Рец. на кн.: Олена Кульчицька. — Л. : Арт-Клас, 2007. — 159 с.

Лильо-Откович З. Олена Кульчицька. Olena Kulchytska / З. Лильо-Откович // Український пейзажний живопис XIX – початку XX сторіччя / З. Лильо-Откович. — Київ, 2007. — С.106.

Массовер Г. В. Народна художниця : до 140-річчя від дня народження О. Л. Кульчицької (1877-1967) / Г. В. Массовер // Календар знаменних і пам'ятних дат. — 2017. — № 3. — 80–94 : фотогр.

Луговий О. Олена і Ольга Кульчицькі // Визначне жіноцтво України : іст. життєписи / О. Луговий. — Київ, 1994. — С. 246.

Олена Кульчицька : живописець, графік // Народжені Україною : меморіальний альманах : у 2-х т. Т. 1 : А-К. — Київ, 2002. — С. 856-857. — (Золоті імена України).

Олена Кульчицька. Перлина графічного мистецтва : 140 років від дня народження (1877-1967) // Шкільний світ. — 2016. — № 24. — С. 7-9 : вкл. л.

Попович Ж. Панночка з етюдником : до 130-річчя від дня народження Олени Кульчицької — першої жінки-художниці на Галичині / Ж. Попович // Дзеркало тижня. — 2007. — 22-28 верес. — С. 13 : фотогр.

Прохоров А. М. Кульчицкая Елена Львовна / А. М. Прохоров // Большая советская энциклопедия : [в 30 т.] / гл. ред. А. М. Прохоров. — 3-е изд. — Москва, 1969. — Т.13. — С. 602.

Саноцька Х. Діти в українському живописі : альбом / Х. Саноцька. — Київ : Мистецтво, 1985. — 159 с. : ілюстр.

Скляренко В. М. Кульчицкая Елена Львовна // 100 знаменитых женщин Украины / В. М. Скляренко [и др.]. — Харків, 2008. — С. 253-256.

Стасенко В. Українській академії друкарства — 90! : [О. Кульчицька була запрошена викладати малюнок та живопис в Українському поліграфічному ін-ті, переведеному в 1945 р. у м. Львів із м. Харкова] / В. Стасенко // Образотворче мистецтво. — 2008. — № 4. — С. 86—87 : фотогр. «О. Кульчицька серед студентів, 1950 р.».

Степовик Д. В. Кульчицька Олена Львівна (15.IX. 1877, Бережани, тепер райцентр Терноп. обл. — 8.III. 1967, Львів) — укр. рад. художник, нар. художник УРСР (з 1956) / Д. В. Степовик // Українська радянська енциклопедія / голов. ред. М. П. Бажан. — Вид.2-ге. — Київ, 1981. — Т. 6. — С. 13 : фотогр.

Інтернет – ресурси

Кульчицька Олена Львівна [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Кульчицька_Олена_Львівна. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Кульчицька Олена Львівна [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=51517. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Маслій М. Олена Кульчицька — перша тернопільянка–лауреат Шевченківської премії [Електронний ресурс] : [життєвий та творчий шлях художниці] / М. Маслій // Михайло Ратушняк : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://ratushniak.te.ua/slavetni-imena/64-olena-kulchytska-persha-ternopolianka-laureat-shevchenkivskoi-premii>. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Олена Кульчицька [Електронний ресурс] // Бібліотека українського мистецтва : [веб сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://uartlib.org/ukrayinski-hudozhniki/kulchitska-olena/>. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Олена Кульчицька [Електронний ресурс] // Мистецька сторінка : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://storinka-m.kiev.ua/user_page.php?u_id=3347. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Художниця Олена Кульчицька [Електронний ресурс] // Роман Свередюк : [веб-сайт, блог та архів]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://sverediuk.com.ua/hudozhnitsya-olena-kulchitska/>. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Левчишин Микола Матвійович – художник, графік, скульптор (Народився 1942 р.)

Микола Матвійович Левчишин народився 15 січня 1942 року в евакуації в місті Саратов (Російська Федерація). Після закінчення війни сім'я художника повернулася до Києва.

Навчався в Республіканській художній школі.

З 1962 по 1967 роки Микола Матвійович навчається на графічному факультеті Київського державного художнього інституту ім. В. Касіяна. Після закінчення інституту працював у київських видавництвах: «Дніпро», «Молодь», «Веселка». На початку 1970-х років Миколай Матвійович продовжив навчання в Творчих майстернях Академії мистецтв СРСР під керівництвом М. Дерегуса.

Ілюстрував поезії А. Малишка, О. Пушкіна, українські народні казки, приказки народів світу.

Працює в галузі станкового та монументального живопису, книжкова і станкова графіка, вітраж, скульптура, різьблення на дереві, іконопис, кераміка.

З 1968 року – учасник міських, обласних, республіканських, всесоюзних та міжнародних мистецьких виставок. У 2008 році експонувалася персональна виставка у Києві.

Основні твори: графіка – серія офортів «Трипілля», «Клоуни», «Лідер», «Демагог», серія ліноритів «Тополи», «Райдуга», «Кам'яниця в Седневі» (усі – 1970–80-і рр.); «Протистояння» (1989); серія малюнків «Життя» (2000–10); живопис – «Молитва», «Сині ангели» (обидва – 1990-і рр.), «Передчуття» (1998); у спів-авторстві – іконостас Свято-Михайлівської церкви у с. Яреськи Полтавської обл. (1996–97 рр.), кіот церкви Серафима Саровського у Києві (1999), іконостас, різьблення ікон для церкви у с. Ясногородка Київської обл. (2007–08).

Твори художника представлені в музейних, галерейних та приватних колекціях в Україні та за її межами.

Член Національної Спілки художників України з 1974 року.

Книги, ілюстровані художником

Близнець В. С. Женья і Синько / В. С. Близнець ; худож. **М. Левчишин**. – Київ : Молодь, 1974. – 191 с. : іл.

Відчиняє двері казка : казки / упоряд. Ю. Ярмиш ; худож. **М. Левчишин**. – Київ : Веселка, 1987. – 379 с. іл.

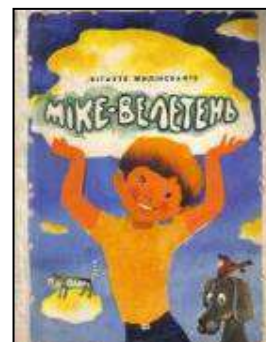
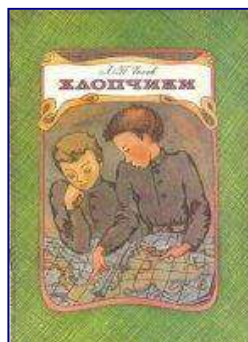
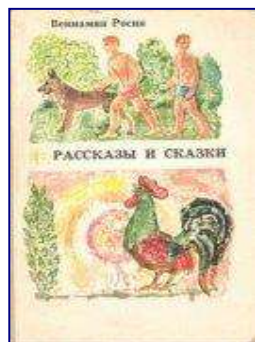
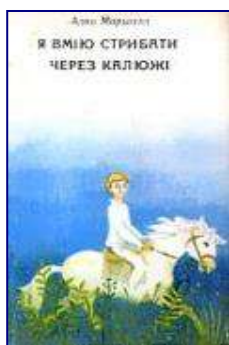
Заячковський І. П. Спадщина і спадкоємці : оповідання / І. П. Заячковський ; худож. **М. Левчишин**. – Київ : Веселка, 1976. – 359 с. : іл.

Маршалл А. Я вмю стрибати через калюжі : повість / А. Маршалл ; пер. з англ. М. Пінчевського ; худож. **М. Левчишин**. – Київ : Веселка, 1979. – 163 с. : іл.

Пушкін А. С. Стихи и сказки для детей / А. С. Пушкин; предисл. И. Новикова ; худож. Н. С. Пшинка, В. Г. Литвиненко, В. И. Лопата, **Н. М. Левчишин**. – Киев : Веселка, 1986. – 190 с. : ил. – (Школьная б-ка).

Пушкін А. С. Стихи и сказки для детей / А. С. Пушкин; вступ. ст. И. Новиковой; худож. Н. С. Пшинка, В. Г. Литвиненко, В. И. Лопата, **Н. М. Левчишин**. – Киев : Веселка, 1987. – 190 с. : ил.

Росин В. Е. Рассказы и сказки / В. Е. Росин ; худож. **Н. Левчишин**. – Київ : Веселка, 1973. – 104 с. : ил.

Література про життя і творчість

Музиченко О. О. Левчишин Віктор Матвійович / О. О. Музиченко // Енциклопедія Сучасної України. Т. 16 : Куз – Лев. – Київ, 2016. – С. 702.

Інтернет – ресурси

Левчишин Микола Матвійович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=53988. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Левчишин Николай Матвеевич [Електронний ресурс] // Арт-галерея Nostalgie : живопись эпохи соцреализма : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://art-nostalgie.com.ua/Levchishyn.html>. – Дата звернення: 22.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Микола Тарасович графік (1927-2010)

Микола Тарасович Попов народився 7 серпня 1927 року в селі Яструбівка Курської області в селянській родині.

У 1934 році родина майбутнього художника переїжджає на Донбас в місто Алчевськ, Луганської області. Там майбутній художник починає відвідувати Призаводський гурток малювання. Заняття в гуртку допомогли йому обрати шлях професійного художника, і після сьомого класу в 1941 році він вступає до Ворошиловградського (нині Луганського) художнього училища. Навчання перервала війна. Після звільнення Алчевська він працює телефоністом на заводі, в той же час виконуючи різні художньо-формлювальні роботи. По закінченню війни продовжує навчання в училищі. Ще в училищі, завдяки своєму педагогу Олександр Фільберту, визначився зі своєю майбутньою спеціальністю. Він обирає графіку.

З 1950 до 1956 року Попов навчається в Київському художньому інституті (майстерня А. Пащенко). Справжнім успіхом стала його дипломна робота «Похід армії К. Ворошилова в 1918 році», виконана в техніці кольорової літографії. Робота експонувалася на республіканських і всесоюзних виставках, на міжнародній художній виставці в 1957 році, присвяченій VI Всесвітньому фестивалю молоді та студентів.

Після закінчення інституту працює спочатку редактором, потім головним художником республіканського видавництва "Радянська школа".

З 1961 року викладає в Київському художньому інституті, з 1978 року - професор і керівник кафедри графічних мистецтв. У 1977 році Попов Микола Тарасович очолив Республіканську художню раду з графіки при Художньому фонді УРСР, багато разів обирався членом правління Київської організації Спілки художників України.

Творчість Попова багатопланова і багатожанрова – він з успіхом працює в станковій графіці, книжковій ілюстрації, в історичному жанрі, портреті, пейзажі. Тонко володіє різними графічними техніками: аквареллю, літографією, офортом, працює в змішаній техніці і особливо полюбляє малюнок фломастером.

Значне місце у творчості займає тема індустріальної праці, образи робітників. В пейзажах вміє знайти виразний поетичний мотив, вибрати ефектну точку зору, яка дає можливість підійти до образного трактування того чи іншого мотиву. Ледь помітним дотиком фломастера він передає прозорість повітря, тонке мереживо дерев, пташину зграю на гілках, стан природи – сонячний день, сутінки чи туманний ранок, мерехтливу далину українських полів, ніжне пробудження весни. Його малюнки відзначаються свіжістю, безпосереднім сприйняттям живої природи, гострою спостережливістю, що прийшли до нього внаслідок постійної і наполегливої роботи з натури. Ці риси особливо відчутні в образах «Зимка», «Київ. Труханів острів», «Тополя», «Вид на Гоголівку» (1971), «Озерце», «Сутеніє», «Весняний день» (1972), «Мій дивокрай» (1973).

Основні твори митця: графічні серії: «За мотивами «Кобзаря» Т. Г. Шевченка (1964), «Завод і люди» (1966), «Роки окупації» (1961–1968), «Моє дитинство» (1970–1972), «Сковорода» (1972), «Світ людський» (1971–1977), «Г. С. Сковорода» (1972), «Партизанська сюїта» (1974), «Сибір будується» (1974–1978), «Боротьба і становлення» (1975–1977), «Мій Київ» (1976–1980), «Зимовий Седнів» (1977), «По Індії» (1979), «Мужність» (1981–1982), «По Італії», «По Сибіру», «По Середній Азії» (1989–1991), «По Єнисею» (1992–1994); живопис – цикл пейзажів.

Починаючи з 1957 року, твори Миколи Тарасовича Попова регулярно експонувалися на республіканських, всесоюзних, міжнародних виставках.

Твори майстра зберігаються в більш ніж 40 музеях України, галереях та приватних колекціях по всьому світу.

Нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, медалями.

Заслужений діяч мистецтв УРСР з 1977 року. Народний художник України з 1997 року.

Помер 12 червня 2010 року.

Книги, ілюстровані художником

Бедзик Д. І. Студенні води : повість / Д. І. Бедзик ; худож. **М. Попов**. – Київ : Веселка, 1968. – 214 с. : іл.

Волшебная арфа: сказки народов Бирмы / пер. с бирмского; худож. **Н. Попов**. – Москва : Худ. лит., 1977. – 351 с. : ил.

Кочевський В. В. Мій дивокрай : вірші / В. В. Кочевський; худож. **Н. Попов**. – Київ : Веселка, 1973. – 63 с. : іл.

Панч П. Й. Біленький фартушок : оповідання / П. Й. Панч ; худож. **М. Попов**. – Київ : Веселка, 1979. – 27 с. : іл.

Панч П. Й. Малий партизан : оповідання / П. Й. Панч : худож. *М. Попов*. – Київ: Веселка, 1977. – 32 с. : іл.

Література про життя і творчість

Попов Микола Тарасович // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 486.

Попов Микола Тарасович // Українські радянські художники : довідник. – Київ, 1972. – С. 372.

Попов Микола Тарасович // Шевченківський словник : у 2-х т. Т. 2 . МОЛ-Я. – Київ, 1978. – С. 132.

Інтернет – ресурси

Николай Тарасович Попов [Електронний ресурс] // Офорт. История, Люди. События : [блог]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://rosgrafik.blogspot.com/2014/11/blog-post.html>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Микола Тарасович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Попов_Микола_Тарасович. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Николай Тарасович [Електронний ресурс] // Antika 77 : Интернет магазин антиквариата : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://art.antika77.com/index.php?route=product/mmanufacturer/info&manufacturer_id=393. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Николай Тарасович [Електронний ресурс] // Википедия : Свободная энциклопедия : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Попов,_Николай_Тарасович. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Николай Тарасович [Електронний ресурс]: [коротка біографія та виставка робіт художника] // Арт-галерея Nostalgie : живопись эпохи соцреализма : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://art-nostalgie.com.ua/Popov.html>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Николай Тарасович (1927 – 2010) [Електронний ресурс] : [програмні зразки графічних робіт художника 50-х і початку 70-х років] // Paulparamonov-art.com : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://paulparamonov-art.com/?page_id=379. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Попов Николай Тарасович [Електронний ресурс] // ArtsellBUY [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.artsellbuy.com.ua/2016/03/24/попов-николай-тарасович/>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Стратілат Микола Іванович графік (Народився 1942 р.)

Микола Іванович Стратілат народився 6 червня 1942 року в селі Макіївка Носівського району Чернігівської області в багатодітній сім'ї. Як згадує художник «дитинство було часом напівголодним, але проходило на лоні благодатної природи, розмаїття зелених левад, порослих шелюгою колгоспних ланів, копанок, саджалок. Цукерки ми їли тільки в час Різдва, коли колядували. Нас ніхто не виховував, ми виховували один одного, старші менших, а потім і я возив у візках, змайстрованих батьком, моїх менших братів.»

Перші університети з рисунку Микола Іванович пройшов у мами, вона добре володіла примітивом у народному стилі, її малюнки були схожі на твори М. Примаченко. Але вона не дуже хотіла, щоб її син став художником, навіть викидала фарби, бо вважала це несерйозним заняттям. У 1956 році, наприкінці літа Микола Іванович зустрів добру, талановиту людину, яка і вивила його на мистецький шлях. То був його вчитель і друг Степан Музиченко, який відчув і побачив у білявому сільському хлопчині майбутнього художника. Він пояснював секрети, перспективи ліній і кольорів, розповідав про великих митців. Відтоді, у шкільному гуртку з малювання, почався для нього чарівний світ пізнання дороги митця. Він дуже старався виправдати надії свого наставника. Уже через рік, коли він навчався у 9 класі, влаштували його першу персональну виставку у школі, на якій були копії картин Рубенса, Куїнджі, Васнецова та власні композиції — етюди з натури та натюрморти. Виставка мала великий успіх.

Після закінчення школи, в 1959 році Микола Іванович вступив до Київського художньо-ремісничого училища № 16, яке закінчив у 1961 році за спеціальністю альфрейний живопис. Училище готувало майстрів-оздоблювачів будівель: вчили класти плитку, мозаїку, робити альфрейні розписи.

У 1972 році закінчив Український поліграфічний інститут ім. І. Федорова. Дипломну роботу Стратілата – серію гравюр «Купальські пісні» - було високо оцінено державною екзаменаційною комісією. Вже в цій серії чітко виявилися основні грані таланту митця – віртуозна техніка гравірування, тяжіння до поетичності образів, м'якого ліризму, спрямованість на національну українську тематику. З роками художник набував творчого досвіду, майстерності, але у всі часи вирізнявся витонченістю виконання чорно-білої гравюри.

Значне місце у творчому доробку М. Стратілата займають ілюстрації до книг видатних українських письменників: Т.Шевченка, Лесі Українки, М. Рильського, В. Симоненка, Б. Олійника. Чільне місце також займає шевченківська тема та шевченківські місця в Києві. Зокрема, втрачені пам'ятки Києва, мальовничі куточки України, які любив зображувати колись

Шевченко (Київщина, Чернігівщина, Седнів). Взагалі, М. Стратілата як художника, завжди надихала поезія Великого Кобзаря. Одна з перших його гравюр створена за рядками «А там степ та могила...» — це вірш, написаний Шевченком у казематі Петербурга.

Серія робіт митця «Свята земля» виконана до 2000-ліття Різдва Христового, охоплює не тільки краєвиди, якими ходив Христос, але й унікальні київські храми, незабутні пейзажі та місця, де апостол Андрій Первозваний поставив хреста.

Співпрацює Микола Іванович і з сучасними авторами. У 2012 році вийшла книга молодої письменниці Т. Череп «Із саду — дві стежини» (художньо-документальна повість, етюди) видавництва «Дія», до якої одним із авторів ілюстрацій є М. Стратілат.

Стратілат починав свій творчий шлях як ілюстратор дитячих книжок. У 1983 році у видавництві «Веселка» вийшла книжка Я. Щоголіва «Я люблю зимовий ранок». У 2010 р. художник виступив упорядником альбому офортів «Шевченко — академік гравюри», який був презентований і подарований Центральної бібліотеці ім. Т. Г. Шевченка для дітей м. Києва.

Основні напрями роботи: станкова гравюра, книжкова ілюстрація, екслібрис.

Акварельні роботи: «Мелодія Карпат», «Палають гори, море грає...», «Ніч яка місячна...», «Янгол над озером», «Казковий сон», «Малиновий дзвін», «Все йде, все минає»...

Серії графічних робіт: «Знищені святині Києва» (1983-86), «Ноктюрни над Десною» (1984-85), «Поезія в образах» (1987-90), «Свята земля» (1999).

У 1998 році Микола Іванович безкоштовно передав до відділу образотворчого мистецтва 236 кращих своїх гравюр. Він вважає, що «в Національній бібліотеці України ім. В.І. Вернадського має бути якнайповніше представлена українська графіка. Не можна допустити, аби все краще за безцінь продавалося за кордон, а національні збірки не поповнювалися творами сучасних українських художників...»

Творчість Миколи Стратілата отримала високу оцінку мистецтвознавців та вчених - Дмитра Степовика, Миколи Жулинського, колег-художників Сергія Якутовича, Тетяни Голембієвської, Валерія Франчука та ін.

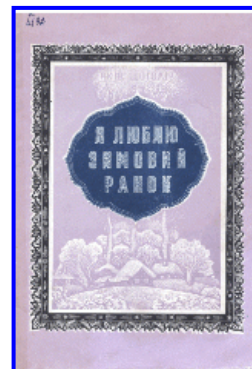
На рахунку художника чимало персональних виставок, створено чудові графічні серії. За художнє відтворення архітектурних пам'яток м. Києва, Микола Іванович нагороджений орденом Св. архістратиґа Михайла від Української православної церкви та Патріарха Філарета.

Заслужений художник України (1996), Народний художник України (2008).

Член Національної Спілки художників України з 1980 року.

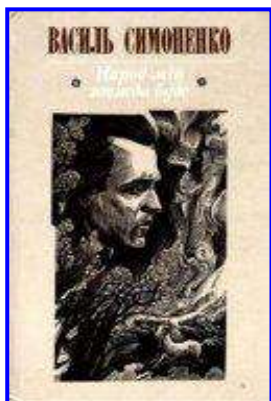
Книги, ілюстровані художником

Мій Київ : уривки з романів та повістей, оповідання, нариси, вірші / упоряд. Г. Ткаченко ; худож. *М. І. Стратілат*. – Київ : Веселка, 1982. – 208 с. : іл.

Гончар О. Т. Твори : в 7-ми т. Т. 7. Собор; Твоя зоря : романи / О. Т. Гончар ; худож. В. М. Дозорець, **М. І. Стратілат**. – Київ : Дніпро, 1988. 654 с. : іл.

Гончар О. Т. Фронтові поезії / О. Т. Гончар ; худож. **М. І. Стратілат**, В. Є. Перевальський. – Київ : Дніпро, 1985. – 53 с. : іл.

Олійник Б. І. Переклади. Публіцистика : Т. 2 / Б. І. Олійник ; уклад. А. Я. Слободяник, М. П. Зяблюк, М. В. Луків, Д. Г. Янко ; худож. **М. І. Стратілат**. – Київ : Українська енциклопедія, 2005. – 608 с. : іл. – (Б-ка Української Літературної Енциклопедії: вершини письменства).

Перебийніс П. М. Пісня пам'яті : поезії / П. М. Перебийніс ; худож. **М. І. Стратілат**. – Київ : Веселка, 1984. – 111 с. : іл.

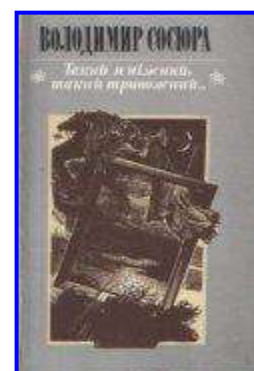
Рильський М. Т. Вибрані твори : У 2-х т. Т. 1 Вірші; Поєми / М. Т. Рильський ; ред.: Д. В. Павличко, М. П. Заблюк ; упор. В. Л. Колесник, В. Є. Панченко, А. Я. Слободяник ; худож. **М. І. Стратілат** ; авт. вступ. ст. В. Є. Панченко. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2005. – 608 с. : іл. – (Б-ка Української Літературної Енциклопедії: вершини письменства).

Рильський М. Т. Вибрані твори : В 2-х т. Т. 2. Переклади / М. Т. Рильський ; комент., примітки В. Л. Колесника, В. Є. Панченка, А. Я. Слободяника ; худож. **М. І. Стратілат**. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2005. – 605 с. : іл. – (Б-ка Української Літературної Енциклопедії: вершини письменства).

Симоненко В. А. Народ мій завжди буде : вірші та казки / В. А. Симоненко ; худож. **М. І. Стратілат**. – Київ : Веселка, 1990. – 156 с. : іл.

Симоненко В. А. У твоєму імені живу : поезії, оповідання, щоденникові записи, листи / В. А. Симоненко ; худож. В. І. Касіян, **М. І. Стратілат**. – Київ : Веселка, 2003. – 382 с. : іл.

Сосюра, В. М. Такий я ніжний, такий тривожний... : поезії / В. М. Сосюра ; упор. М. Д. Сома ; худож. **М. І. Стратілат**. – Київ : Веселка, 1989. – 286 с. : іл.

Щоголів Я. І. Я люблю зимовий ранок : вірші / Я. І. Щоголів ; худож. **М. І. Стратілат**. – Київ : Веселка, 1983. – 15 с. : іл.

Література про життя і творчість

Дорошенко Ю. Куїнджі в графіці : неповторний світ творчості Миколи Стратілата / Ю. Дорошенко // Літературна Україна. – 2013. – 31 січ. – С. 15 : портр.

Загаєцька О. Акварелі Миколи Стратілата / О. Загаєцька // Образотворче мистецтво. – 2004. – № 4. – С. 86.

Степовик Д. Свята земля Миколи Стратілата / Д. Степовик // Образотворче мистецтво. – 2013. – № 2. – С. 75.

Стратилат Микола Іванович // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 567.

Шаров І. Стратилат Микола Іванович / І. Шаров, А. Толстоухов // Художники України: 100 видатних імен / І. Шаров, А. Толстоухов. – Київ, 2007. – С. 372-376.

Інтернет – ресурси

Виставка творів Миколи Стратилата відкрилася в Чернігові (фотоекспозиція) [Електронний ресурс] : [біографія і творчість художника, відкриття виставки «Світе тихий, краю милий, моя Україно!»] // Gorod.cn.ua : портал Чернигова: [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.gorod.cn.ua/news/foto-i-video/15751-vistavka-tvoriv-mikoli-stratilata-vidkrilasja-v-chernigovi-fotoekspozicija.html>.

Стратилат Микола Іванович [Електронний ресурс] // Вікіпеді : вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Стратилат_Микола_Іванович. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Стратилат Микола Іванович (1942), графік, народний художник України [Електронний ресурс] // Центральна бібліотека ім. Т. Г. Шевченка для дітей м. Києва : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.shevkyvlib.org.ua/derzhavni-zakupivli/204-vidatny-persony-stratilat-mikola.html>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Стратилат Микола Іванович [Електронний ресурс] : [автопортрети художника] // Музей українського живопису : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://museum.net.ua/kartina/stratilat-mikola-ivanovich/>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Стратилат Микола Іванович [Електронний ресурс] // Київська організація Національної спілки художників України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://konshu.org/section/graphic/stratilat-mykola.html>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Стратилат Микола Іванович. Народний художник України [Електронний ресурс] : // Who-is-who.ua : українська конфедерація журналістів: [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://who-is-who.ua/main/page/zolt2010/95/449>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Цимбалюк М. Академік гравюри [Електронний ресурс] / М. Цимбалюк // Слово Просвіти : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://slovoprosvity.org/2012/06/21/академік-гравюри/>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Юхимець Г. Стратилат Микола Іванович [Електронний ресурс] / Г. Юхимець // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/105>. – Дата звернення: 20.03.2017. – Назва з екрана.

Якутович Сергій Георгійович

художник, графік (1952 - 2017)

Якутович Сергій Георгійович народився 21 листопада 1952 року в родині художників. Його батько Георгій Якутович – видатний український графік середини 20 ст., відомий роботою в кіно, зокрема над фільмом «Тіні забутих предків» С. Параджанова. Мати – Олександра Павловська, художник, педагог, ілюстратор дитячих книжок.

Дитинство минуло у батьківській майстерні. Там, серед клаптиків маминих живописних робіт, татових гравюр та численних книжок – почав складатися його унікальний авторський стиль. З 14 років професійно почав займатися мистецтвом.

З 1963 до 1970 року навчався в Республіканській середній художній школі ім. Т. Г. Шевченка, в 1970-1973 рр. – на факультеті художнього оформлення Московського поліграфічного інституту, в 1973-1974 – на графічному факультеті Київського державного інституту (Національна академія мистецтва та архітектури), де отримав спеціальність художник-графік. Аспірант творчих майстерень при Академії мистецтв СРСР (Київ, 1977-1981),

Ще в студентські роки виявив тяжіння до створення епічних циклів ілюстрацій до відомих творів світової та вітчизняної літератури. З 1976 року активно співпрацює з видавництвами України та Росії. Побачили світ книги, ілюстровані Сергієм Георгійовичем, які стали вагомим здобутком національної культури, отримали широке визнання шанувальників книжкового мистецтва як в Україні, так і за її межами.

В доробку видатного майстра більше 160 видань, серед яких 17 томів модерної української літератури. Найвідомішими з них є ілюстрації до поеми О. Пушкіна «Полтава» (1975), книги О. Толстого «Петро І» (1977), О. Дюма «Три мушкетери» (1980), І. Гончарова «Обломов» (1981), Л. Толстого «Севастопольські оповідання» (1982), Ш. де Костера «Тіль Уленшпігель» (1986-91), О. Гончара «Перекоп» (1987), станкові серії – «Передчуття сьогодення» (1982), «Час Х» (1983), «Це людина...» (1984), «Сьогодні й назавжди» (1986), «Срібло Господа» (1990-1992), «Україна, сторінки історії» (1988-1991), «Ілюстрована Україна» (1990-1993), М. Гоголя «Тарас Бульба» (2002), до французького епосу «Трістан та Ізольда» (2004); станкова графіка - серії «ТВ» (1979), «Акорди війни» (1980), «Знімається кіно» (1981), «Кияни» (1984), «Дрезден-меморіал» (1986); живопис - картини «Карнавал», «Тиха українська пісня», «Кінець ночі», «Друзі-козаки в Іспанії», «Сервантес» (1991-97), ілюстрації до збірки творів Миколи Гоголя «Вечори на хуторі біля Диканьки - Миргород», авторський проект «Мазепіана» (2005), альбом робіт «Абсолютний слух часу» (2008).

Видання роману Ліни Костенко «Берестечко», ілюстроване Сергієм Якутовичем, яке вийшло у видавництві «Либідь», було визнано найкращою ілюстрованою і художньо оформленою книжкою, представленою на виставці-ярмарку в Ашхабаді.

У 2009 році він наважується на сміливий арт-проект. Істини щодо безсмертних образів книжок Гоголя відтворює в інсталяціях з пластикових скульптур, відео та музики. Проект за підтримки ЮНЕСКО показують у Парижі, Львові, Москві, Києві.

Як головний художник, брав участь у створенні художнього фільму Ю. Ілленка «Молитва за гетьмана Мазепу» (2000-2002). Був задіяний як художник-постановник у фільмі В.Бортка «Тарас Бульба» (2005-2007), малює понад 2,5 тисячі ескізів і майже всі вони входять до фільму. Працював над низкою телефільмів: «Ще як були ми козаками», «Останній гетьман», «Загублений рай» (за М.Гоголем).

Творчість Сергія Георгійовича з огляду на її велике мистецьке значення, високий рівень виконання, стилістичну витриманість і масштабність по праву може претендувати на розділ в історії українського графічного мистецтва останніх десятиліть. Вона належить до тих явищ української образотворчості останніх десятиліть, які не тільки окреслюють показові тенденції часу, а й дають можливість по-іншому побачити загальну картину епохи, збагачують і доповнюють її власною авторською темою, своїм розумінням ролі художника в його поступі.

Роботи автора зберігаються в багатьох приватних колекціях та музеях світу - Національному художньому музеї України, Національному музеї книги та друкарства (Київ), Музеї літератури (Одеса), Державній Третьяковській галереї, Музеї образотворчого мистецтва ім. О. О. Пушкіна (Москва), Державному Російському музеї, Музеї Ф. М. Достоєвського (Санкт-Петербург), Altes Museum (Берлін), Музеї міста Катанья, Українському домі в Америці (Нью-Йорк, США), Смітсонівському музеї (Вашингтон), Білому Домі (Вашингтон).

Якутович С. Г. - лауреат премії Ленінського комсомолу (1981), Лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка (2004) за цикл графічних творів. Заслужений художник УРСР (1986). Народний художник України (2008). Володар Гран-прі на берлінській виставці-конкурсі «За мир» (1983). Нагороджений почесною премією «Берлінале» у Берліні (1985), спеціальною премією на Трієнале мистецтв «Проти фашизму» у Майданеку (Польща, 1985), Золотою медаллю Академії мистецтв СРСР (1990), Золотою медаллю АМ України (2002), Міжнародною премією Гоголя в Італії (2011).

Член Національної спілки художників України з 1978 року.

Член-кореспондент Академії мистецтв України (2004).

Академік Національної Академії мистецтв України (2013)

Помер 27 червня 2017 року.

Книги, ілюстровані художником

Гоголь М. В. Вечори на хуторі біля Диканьки; Миргород / М. В. Гоголь ; упоряд. тексту, авт. ст. та прим. В. Звиняцьковський ; іл. **С. Г. Якутовича**. – Київ : Либідь, 2008. – 488 с. : іл.

Гоголь М. В. Тарас Бульба : повість / М. В. Гоголь ; пер. з рос. В. Шкляр ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 2003. – 164 с. : іл.

Гончар О. Т. Перекоп : роман / О. Т. Гончар ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1986. – 329 с. : іл.

Гончар О. Т. Твори : в 7-ми т. : Т. 4 Людина і зброя; Циклон : романи / О. Гончар ; худож. В. Э. Перевальський, **С. Г. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1987. – 588 с. : іл.

Гречило А. Б. Герби міст України (XIV–I пол. XX ст.) / А. Б. Гречило, Ю. К. Савчук, І. І. Сварник ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Брама, 2001. – 400 с. : іл.

Достоевський Ф. М. Злочин і кара : роман / Ф. М. Достоевський ; пер. з рос. І. М. Сергеева ; іл. **С. Г. Якутовича**. – Київ : Либідь, 2014. – 672 с. : іл.

Достоевский Ф. М. Униженные и оскорбленные : роман в 4-х ч. с эпилогом / Ф. Д. Достоевский ; худож. **С. Г. Якутович**. – Киев : Дніпро, 1988. – 375 с. : ил.

Жуковский В. А. Избранные произведения : стихотворения, баллады, повесть в стихах / В. Жуковский ; сост., предисл., примеч. В. Коровина ; худож. **С. Якутович**. – Киев : Веселка, 1984. – 236 с. : ил.

Загребельний П. Я. Богдан (Сповідь у славі) : роман / П. Загребельний ; худож. **С. Якутович**. – Харків : Фоліо, 2002. – 676 с. : іл.

Кальдерон де ла Барка П. Життя - це сон : п'єса / П. Кальдерон де ла Барка ; пер. с ісп., передм. М. І. Литвинця ; іл. **С. Г. Якутовича**. – Київ : Грамота, 2012. – 112 с. : іл.

Костенко Л. В. Берестечко : історичний роман / Л. В. Костенко ; іл. **С. Г. Якутовича**. – Київ : Либідь, 2010. – 232 с. : іл.

Костенко Л. В. Річка Геракліта : поезії / Л. В. Костенко ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Либідь, 2011. – 336 с. : іл.

Костенко Л. В. Річка Геракліта : поезії / Л. В. Костенко ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Либідь, 2011. – 288 с. : іл.

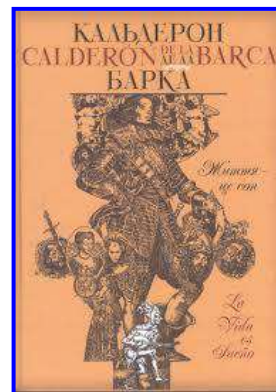
Лазорський М. Гельман Кирило Розумовський : роман-хроніка 18 віку / М. Лазорський ; худож. **С. Якутович**. – Репринт. вид. 1961 р. – Київ : Обереги, 2003. 652 с. : іл.

Лепкий Б. З-під Полтави до Бендер : іст. повість / Б. Лепкий ; упоряд. авт. післямови Р. Горак ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1992. – 266 с. : іл.

Лепкий Б. Мотря : іст. повість / Б. Лепкий ; упоряд. Р. Горак ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1992. – 568 с. : іл.

Лепкий Б. Не вбивай; Батурин : іст. повість / Б. Лепкий ; упоряд. Р. Горак ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1992. – 464 с. : іл.

Лепкий Б. Полтава : іст. повість / Б. Лепкий ; упоряд. Р. Горак ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1992. – 487 с. : іл.

Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання влади / Ф. Ніцше ; пер. з нім. А. Онишко, П. Таращук; іл. **С. Якутович** ; худож. оформ. Ю. Мітченко. – Київ: Основи : Дніпро, 1993. – 414 с. : іл.

Пісня про Роланда : давньофранц. епос / пер. В. і Н. Пащенко ; післямова і прим. О. Пащенко ; іл. **С. Якутовича**. – Київ : Либідь. 2003. – 190 с. : іл.

Сапожников Л. Курс-полюс : оповідання / Л. Сапожников ; худож. **С. Якутович**. – 2-е вид., доповн. – Київ : Веселка, 1978. – 152 с. : іл.

Серебрякова Г. Юність Маркса: роман / Г. Серебрякова; худож. **С. Якутович**; послесл. В. Положия. – Киев : Рад. школа., 1985. – 385 с. : ил.

Смолій В. А. Історія України: давні часи та середньовіччя : проб. підруч. для 7 кл. / В. Смолій, В. Степанков ; худож. **С. Якутович**, В. Мітченко. – Київ : Освіта, 2000. – 270 с.: іл.

Толстой Л. Н. Севастопольские рассказы / Л. Н. Толстой; худож. **С. Якутович**. – Киев : Веселка, 1984. – 159 с. : ил.

Трістан та Ізольда : давньофр. легенда / пер. та післямова В. Коптілова ; передм. О. Чередниченка; худож. **С. Якутович**. – Київ : Либідь, 2004. – 80 с. : іл.

Українка Л. Руфін і Прісцилла : драма у 5 діях / Л. Українка ; післямова та прим. В. Панченка ; іл. **С. Якутовича**. – Київ : Либідь, 2011. – 200 с. : ілюстр.

Шекспір В. Твори = Works : в 6-ти т. Т. 4. Багато галасу з нічого; Як вам це сподобається; Дванадцята ніч, або Як собі хочете; Юлій Цезарь; Троїл і Крессіда; Кінець діло хвалить; Міра за міра / В. Шекспір ; ред. В. В. Русанівський ; післямова та приміт. О. Алексеєнко ; худож. **С. Якутович**. – Київ : Дніпро, 1986. – 678 с. : іл.

Шудря М. А. Лицарі булави : розповіді про українських гетьманів / М. Шудря; худож. **С. Г. Якутович**. – Київ : Велес, 2009. – 240 с. : іл. - (Культурна спадщина України).

Шукшин В. Я прийшов дати вам волю : роман / В. Шукшин ; пер. з рос. Г. Колесника ; іл. **С. Якутовича**. – Київ : Дніпро. – 383 с. : іл.

Література про життя і творчість

Бондаренко С. Такого, як він, у світі важко знайти : [бесіда з С. Якутовичем] / С. Бондаренко // Літературна Україна. – 2010. – 10 черв. – С. 7.

Бондаренко С. Трофеї та пригоди п'яти поколінь Якутовичів : до 60-ліття художника-графіка / С. Бондаренко // Голос України. – 2012. – 24 листоп. – С. 12.

Дмитренко Н. Сергій Якутович: Все сучасне мистецтво- від диявола : відомий художник намалював усього «Тараса Бульбу» Володимира Бортка, проте на зйомках почувався, як на ворожій території / Н. Дмитренко // Україна молода. – 2009. – 28 берез. – С. 8-9.

Константинова К. Сергій Якутович: Від «Мазепи» до «Бульби» : «В Україну глибоко в'ївся більшовизм, а це ідеологія рабів», - переконаний відомий художник / К. Константинова // Дзеркало тижня. – 2008. – 15 листоп. – С. 17.

Косяненко О. Український майстер графічного мистецтва : до 60-річчя від дня народження художника Сергія Якутовича / О. Косяненко // Шкільний світ. – 2012. – № 40. – Вкл. С. 16-20.

Литвин М. Гоголь очима Якутовича // М. Литвин // Культура і життя. – 2009. – 29 квіт. – С. 2.

Миколук О. «Поміж сторінок великої книжки» / О. Миколук // День. – 2009. – 9 квіт. – С. 1-2.

Наєнко М. Локус Гоголя в «Записках українського самашедшого» : [по сторінках твору Л. Костенко] / мал. С. Якутовича з його Гоголіани // Літературна Україна. – 2011. – 28 квіт. – С. 6-7.

Родик К. Гоголь як Гойя : краща книжка про Гоголя вийшла до його 200-річчя / К. Родик // Україна молода. – 2009. – 11 квіт. – С. 10.

Сергій Якутович: про пацифізм, мистецький ганж, громадське визнання і європейську перспективу... : [інтерв'ю з художником] // Українська літ. газета. – 2014. – № 25-26. – С. 22-23 : ілюстр.

Хіцінська І. Сергій Якутович від кіно до театру та з любов'ю в серці / І. Хіцінська // Образотворче мистецтво. – 2011. – № 3-4. – С. 68-71.

Якутович Сергій Георгійович // Шевченківські лауреати. 1962-2012 : енцикл. довідник. – К., 2012. – С. 805-807.

Якутович С. Г. Гоголь, Ступка, Якутович... / розмову вів С. Бондаренко // Літературна Україна. – 2012. – 19 січ. – С. 15.

Якутович С. Г. Незавершений проект : альбом / С. Г. Якутович ; передм. М. В. Матіос. – Київ : Грамота, 2008. – 312 с.: іл. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

Якутович С. Г. Я малював незбагненне... / С. Г. Якутович // Костенко Л. В. Річка Геракліта / Л. Костенко. – Київ, 2011. – С. 322-323.

Якутовичі // Мистецтво України : біогр. довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 676.

Інтернет – ресурси

Бондаренко С. Сергій Якутович: «Окрім спектаклю для театру Івана Франка, за рік я зробив ще 460 картинок» [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з художником] / С. Бондаренко // ЛітАкцент : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/05/30/serhij-jakutovych-okrim-spektaklju-dlja-teatru-ivana-franka-za-rik-ja-zrobyv-sche-460-kartynok/>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Коскін В. Сергій Якутович: я виплекав свій образ України [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з художником] / С. Коскін // Портал українця : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.vox.com.ua/data/2012/03/27/sergii-yakutovych-ya-vyplekav-svii-obraz-ukrainy.html>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Ламонова О. В. Сергій Якутович – ілюстратор російської класики [Електронний ресурс] : [у статті аналізуються ілюстративні цикли С. Якутовича до романів «Петро І» О. М. Толстого (1977), «Обломов» І. Гончарова (1981), «Зневажені та скривджені» Ф. Достоєвського (1985) та поеми О. Пушкіна «Полтава» (1979) в контексті української графіки 1970–1980-х рр.] / О. В. Ламонова // Вісник ХДАДМ : [PDF-документ]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.visnik.org/pdf/v2016-04-08-lamonova.pdf>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Сергій Якутович: Абсолютний слух часу [Електронний ресурс] // Роман Свередюк : [офіційний сайт, блог та архів]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://sverediuk.com.ua/sergiy-yakutovich-absolyutniy-sluh-chasu/>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Сергій Георгійович Якутович. Видатний український художник, графік, автор ескізів для фільмів «Тарас Бульба», «Ще як ми були козаками», «Останній гетьман» [Електронний ресурс] : [біографія художника, творча діяльність, основні графічні роботи] // Украинский кинопортал : Украинское кино и кино в Украине : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://ukrkino.ru/2009/08/yakutovych-sergiy-films-graphics/>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Скуба В. Сергій Якутович: Трагізм історії — від нестачі любові [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з художником] / В. Скуба, Н. Тисячна // День. Київ.ua : веб-сайт. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/article/akciya-dnya/sergiy-yakutovich-fragizm-istoriyi-vid-nestachi-lyubovi>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Якутович Сергій Георгійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енциклопедія : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Якутович_Сергій_Георгійович. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Якутович Сергій Георгійович [Електронний ресурс] // Національна академія мистецтв України : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://academia.gov.ua/sites/Yakutovych/Yakutovych.htm>. – Дата звернення: 27.03.2017. – Назва з екрана.

Зміст

Адамович Сергій Тадейович _____	4 – 6
Андрійчук Михайло Омелянович _____	6 – 9
Гавриленко Григорій Іванович _____	9 – 11
Галинська Галина Іванівна _____	11 – 12
Денисова Ніна Михайлівна _____	13 – 15
Єрко Владислав Едвардович _____	16 – 20
Кім Світлана Давидівна _____	20 – 24
Котляревська Марія Євгенівна _____	25 – 26
Кульчицька Олена Львівна _____	26 – 30
Левчишин Микола Матвійович _____	30 – 32
Попов Микола Тарасович _____	32 – 34
Стратілат Микола Іванович _____	34 – 38
Якутович Сергій Георгійович _____	38 – 43

An illustration of art supplies including a paint palette with various colored spots, a pencil, and a paintbrush, all set against a light yellow background with a cloud-like border.

Укладач В. Є. Щербак
Редактор О. К. Карпенко
Відповідальний за випуск Т. А. Жайворонок